KELEIVIS
DARBO ŽMONIŲ LAIKRAŠTIS

Prenumerata metams:
Amerikoje $2.00
Pietų Amerikos Valstybėse, Kanadoje ir kitur $3.00
Prenumerata pusei metų:
Amerikoje $1.25
Kanadoje ir kitur už Suvienytų Valstijų $1.50
Apskelbimų kainų klauskit aišku. Kreipiantis su kokiais nors reikalais adresuokite:
KELEIVIS
253 Broadway, So. Boston, Mass.

KELEIVIS

THE TRAVELER ——— LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
LITHUANIAN WEEKLY
Represents over 75,000 Lithuanians in New England, and about 1,000,000 in the United States.
THE BEST ADVERTISING MEDIUM
Advertising Rates on Application.
KELEIVIS
253 Broadway, So. Boston, Mass.

NO. 36 | Keleivio Telefonas SOUth Boston 3071 | SO. BOSTON, SEPTEMBER-RUGSĖJO 7 D., 1938 M. | "Entered as Second Class Matter" February 23, 1905, at the Post Office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879 | Keleivio Telefonas SOUth Boston 3071 | METAI XXXIII

Vokietijoje Susirinko Dešimtas Nacių Seimas

HITLERIS PASAKĖ DIDELĘ PRAKALBĄ.

Bet ką jis mano daryt su Čekoslovakija, visai nepaaiškino.

Pereitą sąvaitę visa Europa laukė, ką pasakys Hitleris nacių kongrese, kuris šį panedėlį susirinko Nuremberge. Laukė netik Europa, bet laukė ir visas pasaulis, nes visi tikėjosi, kad iš Hitlerio kalbos galutinai paaiškės, ar bus karas, ar ne. Anglija, Francuzija ir Rusija jam aiškiai pasakė, kad jeigu jis kiš savo nagus Čekoslovakijon, tai tuojaus kils karas. Aptarti susidariusią padėtį, pereitą sąvaitę Hitleris pasitraukė į kalnus ir pasikvietė tenai visus savo patarėjus, generolus ir diplomatus. Atvyko tenai ir Čekoslovakijos ziudetų vokiečių lyderis Henlein. Taigi visi tikėjosi, kad čia bus nutarta, kokių žingsnių imtis prieš Čekoslovakiją, kuri geruoju nepasiduoda nacių spaudimui, ir kad apie tuos žingsnius Hitleris paiformuos pasaulį per nacių seimą šią sąvaitę.

Tačiau Hitleris pasaulį apvylė. Jis pasakė susirinkusiems savo naciams į 10-taji kongresą didelę prakalbą (ją perskaitė Bavarijos gubernatorius Wagneris), tačiau apie Čekoslovakiją jis savo raporte nič nieko neužsiminė. Visas jo pranešimas, kuris susidėjo iš 5,000 žodžių, buvo pašvęstas daugiausia Vokietijos vidaus reikalams.

Jis išgyrė vokiečių tautos narsumą ir kad tas narsumas duodąs jam drąsos ir pasiryžimo kovoti su Vokietijos priešais. Priešų Vokietija turinti daug viduje ir iš lauko. Viduje aršiausi Vokietijos priešai esą žydai. Juos reikia išnaikinti.

Su svetimomis valstybėmis jis nedarysiąs jokių sutarčių. Aukso Vokietija daug neturinti, bet auksas jai ir nereikalingas. Demokratijose, kurios laikosi aukso mąsto pinigams, algos visuomet vejasi paskui kainas, ir kai depresijoj kainos krinta, tai galvatrukčiais krinta ir darbininkų algos, sako Hitleris. Tuo tarpu nacizmo santvarkoj nėra nei depresijos, nei algų kritimo. Produktų gamyba kįla ir bedarbių nėra, priešingai, darbininkų Vokietijoj da ir truksta. Penkiamečio planas (kurį naciai pasiskolino iš Sovietų Rusijos) duodąs puikių rezultatų.

Kalbos pabaigoje Hitleris sako, kad Vokietijai esą labai smagu matyt, jog ir kita didelė Europos valstybė laikosi tokios pat politikos ir veikia tokiais pat budais, kaip Vokietija. Čia jis, žinoma, turėjo minty fašistišką Italiją, kuri šiomis dienomis nutarė išvyti 10,000 žydų.

Taigi, ar bus Europoj karas, ar ne, iš Hitlerio kalbos nepaaiškėjo, ir prieš Europą toliau pasilieka tas pats klausimo ženklas, kuris stovėjo prieš ją iki šiol.

Lojalistai Pradėjo Naują Ofensyvą.

Gen. Asensio lupa fašistus Estremaduros fronte.

Iš Handaye (Francuzijos pasieny) pranešama, kad Ispanijos respublikos armija Estremaduros fronte pradėjo naują ofensyvą prieš fašistų gaujas. Šitam lojalistų žygiui vadovauja gen. Jose (ištark: Chozė) Asensio. Pastaruoju laiku kovos šitam fronte buvo aprimusios. Pora sąvaičių atgal fašistai čia mėgino laužtis prie brangių gyvojo sidabro kasyklų, bet lojalistai juos atmušė ir iki šiol buvo ramu. Gen. Franco jau nebesigiria savo "laimėjimais." Paskutiniais laikais jis niekur nepažengė nei žingsnio pirmyn.

24 RUSŲ TANKAI ATAKAVO ISPANIJOS FAŠISTUS.

Ispanijos fašistai pranešа, kad 1 rugsėjo lojalistų artilerija smarkiai bombardavo jų pozicijas Zujaro paupy. Po to prasidėjusi pėstininkų ataka, kurią vedę 24 vėliausios konstrukcijos rusų tankai. Kuo šita ataka pasibaigė, fašistai nutylį, iš ko galima suprasti, kad jie turėjo pasitraukti.

Casteuros apylinkėj lojalistai išsprogdė 6 minas, sumaišydami su žemėm fašistų fortifikacijas. Daug fašistų žuvo.

KINIJOJ ŽUDOMI JAPONŲ PAKALIKAI.

Užimtuose Kinijos miestuose japonai skiria viršininkais tuos kiniečius, kurie už pinigus apsiima jiems ištikimai tarnauti. Šitokius pakalikus Kinijos liaudis naikina. Jie žudomi bombomis, skerdžiami peiliais ir šaudomi iš revolverių.

ŠAUKIAMAS NEPAPRASTAS AMERIKOS DAKTARŲ POSĖDIS.

Amerikos daktarų žurnalo redaktorius D-ras Morris Fishbein paskelbė, kad 6 rugsėjo Chicagoj yra šaukiamas nepaprastas daktarų draugijos posėdis. Jis svarstysiąs prezidento Roosevelto pasiulytą planą organizuoti "socialę mediciną."

TĖVAS IŠDAVĖ POLICIJAI SUNŲ.

Chicagoj tulas G. Griša apskundė policijai savo 23 metų amžiaus sunų, kuris pavogė iš 80 metų senelės $200, kuriuos ji buvo susitaupius savo laidotuvėms. Pinigus vaikas prapiškino su mergomis ant "good time."

UŽDRAUDĖ DVIEM VAŽIUOTI ANT VIENO DVIRAČIO.

Waukegan, Ill.—Šio miesto taryba išleido patvarkymą, kuriuo draudžiama dviem važiuoti ant vieno dviračio. Dviratis padarytas vienam asmeniui, todėl vienas tik ir gali važiuoti.

Lenkų Studentai Daužo Nacių Langus

Bielsko mieste, Aukštojoj Silezijoj, pereitos subatos vakarą turėjo įvykti prohitleriškos "Jaunųjų Vokiečių Partijos" mitingas. Lenkų studentai įtaisė tą vakarą prieš-vokišką demonstraciją. Vaikščiodami gatvėmis jie dainavo prieš vokiečius nukreiptas dainas ir daužė vokiečių langus. Knygyne, kurio lange buvo išstatyta Hitlerio knyga "Main Kampf," buvo išdaužyti visi langai.

Vadinamam "Lenkų Koridoriuje," kur yra stambių vokiečių dvarininkų, lenkų ukininkų sąjunga nutarė vesti prieš vokiečius kovą visokiais budais.

Lenkų uoste Gdynėj lenkų gelžkeliečių darbininkų sąjunga nutarė boikotuoti vokiečius darbininkus telefonu nekalbėti vokiškai.

Kiniečiai Numušė 6 Japonų Orlaivius.

Rugpiučio 30 dieną Kvantuno provincijoj, ties Hankau-Kantono geležinkeliu, įvyko labai įdomus oro mušis. Apie 30 japonų bombanešių, greitųjų lėktuvų lydimi, atskrido kiniečių teritorijon bombarduoti geležinkelio liniją. Bemėtant jiems bombas, iš viršaus juos užklupo 19 kiniečių kovos lėktuvų ir pradėjo šaudyt iš kulkasvaidžių. Šeši japonų orlaiviai buvo numušti žemėn ir sunaikinti, o kiti pabėgo. Sakoma, kad kiniečių orlaiviai buvo rusų konstrukcijos.

JAPONAI JAU NAUDOJA NUODINGAS DUJAS.

Kinijos ambasadorius Kuo Tai-Či pranešė Anglijos užsienio reikalų ministerijai Londone, kad japonų armija Kinijoj pradėjo jau vartoti nuodingas dujas. Kiangsi provincijos šiaurėj, kai kiniečiai pradėjo pulti savo šalies priešą kontra-atakomis, japonai paleido nuodingas dujas, nuo kurių krito du kiniečių batalionai, tik 4 kareiviai išliko gyvi.

Šitokia taktika esanti priešinga tarptautinei sutarčiai, kuri draudžia nuodingas dujas vartoti, sako kiniečių ambasadorius. Tą sutartį esanti pasirašiusi ir Japonija.

BALKANAI UŽSTOJA UŽ ČEKOSLOVAKIJĄ.

Belgrado žiniomis, Jugoslavijos valdžia stojanti Čekoslovakijos pusėj. Rumunija taip pat už Čekoslovakiją. Jugoslavijos premjeras Stojadinovičius siulo sudaryti Jungtinių Balkanų Valstybių Sąjungą, panašią Jungtinėms Amerikos Valstijoms, kad kilus karui butų galima veikti išvien.

POTVINIAI IŠ AUDROS KANADOJ.

Pereitą sąvaitę Kanados provinciją Quebec ištiko smarkios audros ir potviniai, kuriuose žuvo 12 žmonių. Quebec'o mieste nuo kalno nuslinko daug žemių su akmenimis ir užbėrė vieną namą. Šitoj katastrofoj 4 žmonės buvo užmušti ir apie 20 sužeista.

Japonai Stiprina Rusijos Pasienį.

Numato 10 metų karo Kinijai užkariauti.

Japonijos karo ministeris Itagaki pereitą sąvaitę įsakė sustiprinti savo karo jėgas Sibyro pasieny, nes galima esą tikėtis daugiau tokių "incidentų," kaip tas, kuris įvyko dėl Čangkufengo kalno. "Musų pasienio spėkos buvo paaukotos kovoms Kinijos gilumoje," jis sako. "Jos privalo but tuojaus atstatytos."

Kai dėl Kinijos, tai Itagaki mano, kad Japonijai gali tekti kariauti 10 metų, iki Kinija bus nugalėta. Jeigu dabartinė Kinijos valdžia su Čian Kai-šeku priešaky ir norėtų taikos, tai Japonija, esą, negalėtų su ja taikytis. Japonija esanti nusistačiusi sykį ant visados, kad su dabartine "pro-komunistine" Kinijos valdžia negali but jokios taikos. Ji turinti but visiškai sunaikinta, kad Kinijoj butų galima pastatyti japoniškąją "civilizaciją."

KANADOJ SUDUŽO TRAUKINYS.

Apie 35 mylios į pietus nuo Quebec miesto, Kanadoj, pereitą sąvaitę nuvirto nuo bėgių ir sudužo Canadian Pacific gelžkelio traukinys. Priežastis: potvinio išplautas kelias.

RUSIJA TURI 10,000 NAUJŲ LAKUNŲ.

Sovietų armijos organas "Krasnaja Zvezda" pereitą sąvaitę paskelbė, kad tarp šių metų naujokų esą 10,000 jau patyrusių lakunų. Jie galį jau šiandien operuoti armijos orlaivius.

108 LAIPSNIAI KARŠČIO CALIFORNIJOJ.

Californija pagarsėjusi rojišku klimatu, tačiau nuolatos kenčia nuo oro kaprisų. Pereitą sąvaitę ją vėl užgulė nepakeliamos kaitros, paskui kurias sekė baisios perkunijos ir liutys. Los Angeles mieste karštis siekė 94 laipsnių, San Bernardinoj—106, o Indio ir Brawley apylinkėse—108. Paskui nuo smarkių liučių klonys pavirto didžiausiais ežerais.

PER LABOR DAY ŽUVO 396 ŽMONĖS.

Associated Press surinktomis žiniomis, švenčiant Darbo Dieną šimet Jungtinėse Valstijose žuvo 396 gyvybės. Butent: 278 žmonės buvo užmušti automobilių nelaimėse, 44 prigėrė, 18 nusižudė, 11 buvo nužudyta, o 45 kiti neteko gyvybės kitokiuose įvykiuose.

PER AUDRAS MEKSIKOJ ŽUVO 9 ŽMONĖS.

Per Meksikos rytus pereitą sąvaitę praužė baisus uraganas, atėjęs iš Meksikos Įlankos. Monterrey mieste 9 žmonės buvo užmušti ir apie 200 liko be pastogės.

MUSSOLINIS VARO ŽYDUS IŠ ITALIJOS.

Visi žydai, kurie apsigyveno Italijoj po didžiojo karo, turi išsikraustyti iki ateinančio kovo 1 dienos. Šitokių žydų Italijoj esą 10,000.

Rado Sumėsinėtą Trockio Sekretorių.

Paryžiuje, iš Seino upės pereitą sąvaitę tapo užgriebtas sumėsinėtas žmogaus lavonas. Trockio šalininkai tuoj pažino, kad tai esąs Rudolf Klement, buvęs Trockio sekretorius. Jisai dingo 13 liepos. Ir kaip tik jis prapuolė, trockininkai tuojaus paskelbė, kad jį busią pagrobę Stalino agentai. Paryžiaus policija veda tardymą.

LEWISTONO POLITIKIERIAI APVOGĖ BEDARBIUS.

Pavogė apie 2,000 svarų valdžios paskirto sviesto.

Lewiston, Me. — Čia kilo skandalas dėl valdžios paskirto sviesto bedarbiams. Federalė valdžia paskyrė Maine'o valstijos bedarbiams iš viso 6,914 svarų sviesto. Tas sviestas buvo atvežtas į Lewistono priemiestį Auburną ir sudėtas tenai šaltam sandėly. Tam sviestui tenai bestovint, apie 2,000 svarų jo prapuolė. Prasidėjo tyrinėjimas ir jau susekta, kad trys Lewistono krautuvninkai yra pirkę to sviesto po 22 centu svarui. Dabar reikia tik išaiškinti, kurie politikieriai tą svestą vogė.

FEDERALINĖ VALDŽIA ĮSIGIJO DAUG NAMŲ.

Kad palengvinti mažiems namų savininkams išlaikyti savo namus, kuomet juos buvo pradėję spausti bankai, federalinė valdžia buvo įsteigus tam tikrą įstaigą, Home Owners Loan Corporation, kuri skolino jiems pinigus lengvomis išlygomis. Vėliau tačiau pasirodė, kad daugelis namų savininkų negali ir tų lengvesnių sąlygų pakelti, negali mokėti valdžios nustatytų mokesčių. Todėl HOLC buvo priversta tokius namus forklozuoti ir imti juos į savo rankas. Šiais metais per 7 mėnesius tokių namų forklozuota net 32,639. Dabartiniu laiku HOLC turinti ant savo rankų $500,000 vertės namų.

CHICAGOJ NUŠAUTAS GENGSTERIŲ LYDERIS.

Chicagos West Saidėj aną rytą buvo rastas nušautas gengsterių lyderis Paul Battaglia, kuris ypač buvo pagarsėjęs prohibicijos laikais kaip butlegerių vadas. Tai jau dešimtas gengsterių lyderis krito nuo savo sėbrų kulipkų dviejų paskutinių mėnesių laikotarpy.

ATVEŽĖ 380 SKRYNIŲ AUKSO.

Pereitą sąvaitę laivu "Aquitania" atvežta iš Anglijos į New Yorką 380 skrynių aukso, kurio vertė apskaitoma į $21,000,000. Manoma, kad tai yra tas auksas, kurio piniguočiai prisipirko Londone, bijodamiesi popierinių pinigų kritimo.

PITTSBURGHO GELEŽINĖS DIRBO PER LABOR DAY.

Kapitalistų spauda džiaugiasi, kad biznis gerėja, nes Pittsburghe kai kurios geležinės dirbo ir per Labor Day šventę, kas esą labai neprasta.

Francuzijoj ant Fabrikų Iškeltos Raudonos Vėliavos

Meksika Atmetė Wall Streeto Reikalavimus.

Meksikos prezidentas Cardenas atsakė Jungtinių Valstijų kapitalistams, kad Meksika negali jų reikalavimų išpildyti. Jie reikalavo, kad ji tuojaus užmokėtų jiems už nusavintus aliejaus šaltinius ir dvarų žemes, o jeigu tuojau negalėtų atlygint, tai tegul bent susilaiko nuo savo programos tęsimo, tegul daugiau Wall Streeto "investmentų" Meksikoj neliečia. Taigi Cardenas atsakė, kad nei vieno šitų reikalavimų Meksika negali patenkinti. Užmokėti už nusavintus aliejaus laukus neleidžianti dabartinė ekonominė buklė; bet žemės reforma vistiek turi but vykdoma ir dvarų žemės turi but dalijamos bežemiams toliaus, nes visuomenės labas yra svarbesnis, negu kelių kapitalistų kišenius.

PER MIŠIAS PERKUNAS SUDAUŽĖ KATALIKŲ BAŽNYČIĄ.

Šį panedėlį Tauntone, Mass. įvyko beveik stebuklas. Rytas buvo šviesus, debesų danguje visai nesimatė, bet kai tik Romos katalikų "švenčiausios širdies" bažnyčioj prasidėjo mišios, į tą bažnyčią trenkė perkunas, nujojo žemėn didelį cementinį kryžių ir suardė fronto sieną. Bažnyčia prisipildė dumų ir dulkių, moterys ir vaikai pradėjo klykti, o viena moteris net ir apalpo. Kai sumišimas aprimo, mišios buvo pabaigtos, bet jas baigė jau kitas kunigas; pirmasis perdaug buvo nusigandęs.

Kai Lietuvoje anądien perkunas trenkė į laisvamanio namus, tai kunigų laikraščiai su džiaugsmu rašė, kad tai aiški Dievo bausmė laisvamaniams. Dabar jie turėtų paaiškint, kodėl Tauntone perkunas per pačias mišias sudaužė bažnyčią?

A. D. FEDERACIJA LENDA Į ANGLIES LAUKUS.

Reakcininkai iš Amerikos Darbo Federacijos ruošiasi pradėti agitaciją tarp anglies kasyklų, kad patraukus mainerius savo pusėn. Iki šiol anglies laukuose vyrauja Lewiso vadovaujamoji mainerių unija, kuri priklauso prie CIO.

KATALIKŲ LIGONINĖJ LIGONIAI UŽSIKRĖTĖ BIAURIA LIGA.

Huntington, W. Va.—Čia yra katalikų ligoninė gimdančioms motinoms. Paskutinėmis dienomis toj ligoninėj kilo biauri dezinterijos epidemija. Pradėjo sirgti ir motinos ir kudikiai.

5 KALINIAI NUTEISTI MIRTI.

San Francisco, Cal.—Penki kaliniai, kurie norėdami išsilaužti iš Folsomo kalėjimo pernai užmušė wardeną Larkiną, buvo nuteisti mirti.

PROTESTO MITINGAI PRIEŠ DALADJE VALDŽIĄ.

Audimo pramonėj generalinis streikas; 200,000 žmonių užėmė dirbtuves.

Pereitos sąvaitės pabaigoje Francuzijoj pasidarė labai neramu. Telegramos sako, kad audinyčių centruose, Amiens ir Abbeville apylinkėje, 200,000 audėjų apskelbė generalinį streiką, užėmė 24 dirbtuves ir iškėlė ant jų raudonas vėliavas. Streikas yra politinio pobudžio, atkreiptas prieš premjero Daladier'o vyriausybę, kuri panaikino 40 valandų darbo sąvaitę. Streikuojantieji darbininkai šaukia: "Daladier, rezignuok!"

Pereitą subatą Paryžiuje įvyko visa eilė protesto mitingų, kuriuose dalyvavo apie 150,000 žmonių.

Galingoji Generalinė Darbo Konfederacija, kuri turi 5,000,000 narių, paskelbė savo pareiškimą, kad ji kovosianti prieš kiekvieną valdžios pastangą įvesti pramonėj karo laikų tvarką.

Visas šitas darbininkų sąjudis kilo dėl to, kad premjero Daladier'o vadovaujamas ministerių kabinetas paskelbė patvarkymą, suspenduodamas socialisto Blumo vyriausybės išleistą 40 valandų darbo sąvaitės įstatymą.

Tiesa, kol kas naujas patvarkymas taikomas tiktai ginklų ir amunicijos fabrikams; bet jame pasakyta, kad reikalui esant jis gali but taikomas ir kitoms "krašto apsaugos" pramonėms.

Vienu žodžiu, šitas patvarkymas duoda valdžiai galios mobilizuoti karo reikalams visą Francuzijos pramonę.

Valdžia aiškinasi, kad dabartiniu laiku, kuomet Europoje bet kurią valandą gali kilti karas, šitokia galia vyriausybei butinai reikalinga. Ji reikalinga krašto apsaugai, nes Vokietija laikanti po ginklu 2,000,000 vyrų ir tenai visa šalis esanti pastatyta ant karo pamatų. Vokietijos junkeriai ruošiasi pulti Čekoslovakiją. Ir kaip tik jie ją puls, Francuzija tuojaus turėsianti pulti Vokietiją. Taigi ji turinti but pasiruošus. Jos armija jau gatava, bet turi but paruošta ir pramonė.

Darbininkai sutinka dirbti ilgesnes valandas ginklų ir amunicijos dirbtuvėse, bet jie nenori, kad karo pavojum pasinaudodami kapitalistai verstų juos dirbti ilgesnes valandas ir tenai, kur nereikia. Piniguoti "patriotai" vardan "tėvynės labo" visuomet moka pasinaudoti ir milionus susidėti, bet darbininkų pareiga yra kovoti su tais parazitais. Ir todėl Francuzija šiandien bruzda.

BALTIMORĖJ SUSTREIKAVO VEŽIKAI.

Pereitą sąvaitę Baltimorės mieste sustreikavo 3,000 trokų vežikų. Jie reikalauja 20 nuošimčių daugiau algos.

APŽVALGA

SUSIPRATO, KAD ŽODIS "PIRMYN" NETINKA.

Juozas Tysliava buvo įvedęs "Vienybėj" tam tikrą skiltį, kurią jis pavadino "DABAR" vardu. Ir reikia pripažinti, kad jis mokėdavo gana gyvai tą skyrių vesti. Kai tą skiltį kartais parašydavo V. Širvydas ar kiti, tai išeidavo labai nevykęs šiupinys.

Užėmęs Tysliavos vietą Vitaitis irgi stengiasi vesti panašią kolumną. Iš pradžių jis pavadino ją "PIRMYN" vardu. Bet susirinko "Vienybės" štabas ir nutarė, kad žodis "Pirmyn" jų laikraščiui netinka. Jo vieton jie pasirinko žodį "Šiandien."

Kad jie atmetė žodį "Pirmyn," tai gerai padarė. Bet "Šiandien" irgi nevykęs pasirinkimas, nes jis nieko aiškiai nepasako. Jį galima aiškinti visaip. Iš jo galima suprasti, kad fašistai gyvena tik ŠIANDIEN, o rytoj vistiek velnias juos griebs. Arba galima suprasti ir taip, kad ŠIANDIEN redaktorius nori išsigert.

Jeigu mus paklaustų, kokia butų tinkamiausia tai p. Vitaičio skilčiai antraštė, tai mes pasiulytume: ATGAL.

ATGAL tiktų geriausia dėl to, kad tautininkai žiuri ne pirmyn, ne į ateitį, bet į praeitį. Jie garbina praeities kunigaikščių laikus, kuomet Lietuvos žmonės vilko vergijos jungą, ir "iš praeities semią stiprybę." O norint grįžt į praeitį, reikia eiti ATGAL.

Be to, p. Vitaičio politinė orientacija irgi apsisuko ATGAL. Pirmiau jis smerkė tautininkų diktatūrą ir gynė demokratiją. Kai "Vienybė" andai paskelbė bankrotą, tai p. Vitaitis "Tėvynėj" rašė:

> "...svarbiausia 'Vienybės' užsidarymo priežastimi yra, tai šio laikraščio iškrypimas iš tautiniai liberalinio ir demokratinio kelio, kuriuo šis laikraštis ėjo iki 1926 metų perversmo Lietuvoje. Po šitam perversmui pradėjo 'Vienybė' garbinti diktaturas..."

O dabar ir jis pradėjo garbinti diktaturas. Tai nemažas žingsnis ATGAL. Todėl ATGAL vardu jis turėtų ir savo "išminties" skiltį pavadinti.

DIEVAS NEĮVEIKIA LAISVAMANIŲ.

Lietuvos kunigų leidžiamas "Musų Laikraštis" paduoda iš Krakių šitokį neva atsitikimą:

> "Laisvamanių kulturos draugijos Krakių skyrius miestelyj vieno laisvamanio namuose daro laisvamanių susirinkimus ir turi savo knygyną. Per savo susirinkimus jie burnoja prieš Dievą ir visą, kas katalikams brangu ir šventa. Tarp kitko vienas laisvamanis išsitaręs: 'Jei yra Dievas, tegul trenkia į mano brolį.' Liepos 11 d. užėjo lietus su griaustiniu. Perkunas trenkė kaip tik į tuos namus, kuriuose laisvamaniai susirenka. Kambaryje sėdėjusi moteris buvo pritrenkta, bet atvykęs gydytojas ją atgaivino. Tie namai buvo ir užsidegę, bet kilęs gaisras tuoj buvo užgesintas."

Na, tai kas gi iš šitos žioplos kunigų pasakos išeina?

Išeina, kad Dievas norėjo nubausti laisvamanius. Jis paleido šuvį iš pištalieto į tuos namus, kur laisvamaniai susirinkimus laikė ir pritrenkė moterį. Bet atvyko gydytojas ir Dievo pritrenktą moterį atgaivino. Dievas buvo uždegęs ir laisvamanių namus. Bet atvyko ugniagesiai ir ugnį užgesino.

Taigi išeina, kad "visagalis" kunigų Dievas negali įveikti Krakių miestelio laisvamanių.

TAUTININKAI VĖL UŽMIGO.

SLA. seimo metu Scrantone tautininkai su sandariečiais sudarė "tautišką pruntą" ir prisiekė prieš Smetonos abrozdą išnaikinti socialistus ir komunistus. Bet priesaika viskas ir pasibaigė. Parvažiavo Smetonos kavalieriai iš Scrantono ir užmigo. Todėl Brooklyno tautininkų laikraštis ir aimanuoja:

> "Neužilgo prasidės rudeninio veikimo sezonas. Amerikos lietuvių tautinė srovė dar tebegludi apsnudime. Scrantono tautinėje konferencijoje išrinkta Tautinė Taryba jokių veikimo ženklų nerodo, išskiriant jos vieną narį, 'Dirvos' redaktorių K. S. Karpių, kuris visomis išgalėmis ragina visuomenę tautiniam veikimui ir prašo veikėjus organizuoti Tautinės Tarybos skyrius kolonijose.
>
> "Tačiau Tautinė Taryba, kaipo kolektyvas, iki šiol nepasistengė net viešo atsišaukimo į visuomenę išleisti. Nejaugi tas reiškia, kad ir Scrantono tautinės konferencijos išrinkta visos tautinės srovės atstovybė pasitenkina visišku neveikimu, kaip kad praeityje buvo?
>
> "Musų nuoširdžiu noru yra, kad Tautinė Taryba be jokio atidėliojimo imtųsi jai pavesto darbo."

Juokinga, kad tos "tautinės" kompanijos žmonės negali išmokti net ir savo kalbos kaip reikia. Pavyzdžiui, čia cituojamo straipsnio autorius sako: **"Musų nuoširdžiu noru yra, kad..."** Na, kur jųs girdėjot lietuvių liaudį vartojant šitokį jovalą?

Remontuojama Laisvės Stovyla.

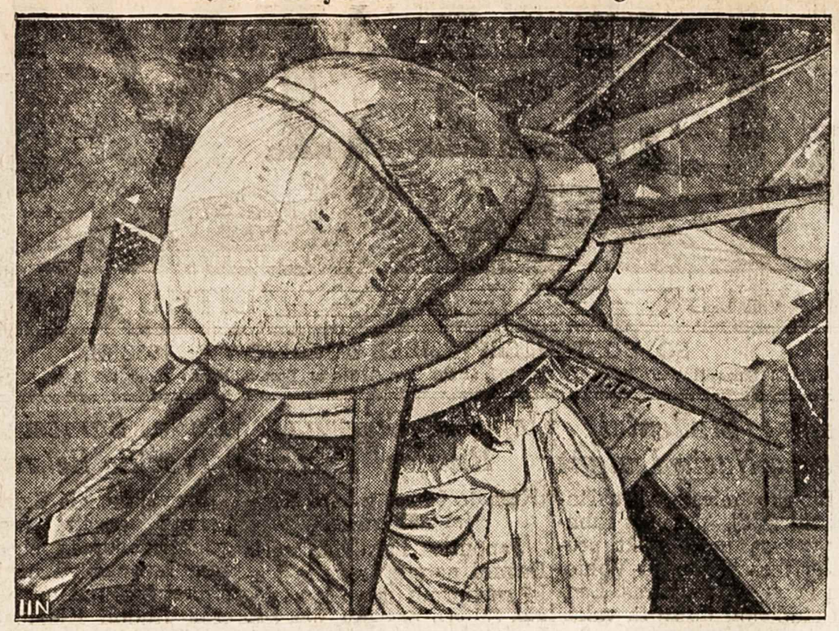

Ateinančiais metais New Yorke atsidarys Pasaulinė Paroda, todėl miestas nori tinkamai jai pasiruošti. Nutarta net Laisvės Stovylą nuprausti ir aplopyt, nes ji jau pusėtinai apruko ir aptrupėjo. Šiame vaizdely parodyta tik jos galva su vainiku. Dabar iš jos vainiko išimami visi smaigai (ar spinduliai). Jie bus nuvalyti, atnaujinti ir vėl į vainiką sudėti.

MANO PASTABOS

Duona eina iš mados.

"Duonos musų kasdieninės duok mums šiandieną." Tas įrašyta visų tautų poteriuose. Žmonės melsdamiesi neprašo nei sviesto, nei paršienos, bet duonos. Todėl, rodos, duona turėtų buti svarbiausis žmogaus maistas. Bet Amerikoje žmonės pradeda duonos jau nebevalgyti. Ją valgo da ateiviai ir šiaip vargingesnis luomas; bet buržuazija duonos jau vengia. Valgyt duoną skaitoma jau nusidėjimu stalo etiketai. Man rodos, kad tai yra pradžia tautos išsigimimo.

Įsikando asfaltą.

Seniau lietuvių poetai rašydavo apie paukšteliuscičiulbunelius, apie rutas ir mėtas, o dabar įsikando asfaltą. Ar kur reikia, ar nereikia, asfaltas visuomet už liežuvio jiems užsikabina. Štai, vienas tų, atsiprašant, poetų rašo "Musų Vilniuje" apie vilniečius Kaune ir tuoj pradeda nuo asfalto:

Krinta gėlės ir gula asfalte —
Jie atvyko! Jie eina! Jie čia!
Supa minios koloną jų baltą,
Kaip dangus supa žiedą nakčia.

Kam čia tas asfaltas įteptas, turbut ir pats poetas neišaiškintų. Kad jau to asfalto Lietuvoje daug butų, tai butų gal prasmės apie jį rašyti; dabar gi tik Kaune jo truputis įkrėsta, ir tas da ne savas, bet parvežtas iš Meksikos (todėl dažnai vadinamas "meks-faltu")!

Kokiems tat galams apie tą juodą smalą eilėraščiuose kalbėti? Jeigu jau rutos ir mėtos modernistams netinka, tai teguł rašo bent apie durpes, apie bekonus ar apie cukrinius runkelius. Tai bus bent savo produktams reklama. Kodėl jiems taip pakvipo svetima smala?

Raudonas Pipiras.

MANO PASIKALBĖJIMAS SU VINCU UŽDAVINIU.

Tarp Amerikos lietuvių senai jau trinasi iš Lietuvos atvykęs Vincas Uždavinys. Kiek pirmiau jis čia lankėsi neva Vilniaus "vadavimo" reikalais ir rinko net pinigus tam tikslui, bet kai dabar Smetona Vilnių atidavė lenkams, tai ir p. Uždavinys apie Vilnių jau nekalba. Matyt, tautininkų valdžia užlaiko jį čia žvalgybiškais tikslais, nes iš savo kišeniaus žmogus negi galėtų Amerikoje be darbo gyventi, po seimus važinėtis, moteliuose valgyt ir buti gerai apsirėdęs. Šitaip gelėtų gyventi tiktai turtuolis, o p. V. Uždavinys juk nėra milionierius. Taigi aišku, kad jį čia turi kas nors finansuoti.

Šiomis dienomis man teko su tuo ponaičiu netyčia susidurti. Pasirodo, kad jis yra atkaklus tautininkų diktaturos gynėjas. Bet vistiek nemoka jos ginti, nes didelis užsispyrėlis, nemandaguus, greitai užsikarščiuoja ir žmogų įžeidžia. Šitokiu budu, žinoma, nieko neįtikinsi ir nieko savo pusėn nepatrauksi; priešingai, šitokiu budu kiekvieną nuo savęs atstumsi.

Jeigu p. V. Uždavinis ištikrųjų yra žvalgybos agentas, tai jis labai prastai išlavintas žvalgybininkas. Pradėjus mums kalbėtis apie Lietuvą, jis tuoj pradėjo girti Lietuvos valdžią ir Lietuvos armijos galybę. Aš pastebėjau, kad tai nesutinka su faktais, nes kaip tik lenkai Lietuvai pagrumojo, Smetonos valdžia tuojaus nusigando ir išpildė visus jų reikalavimus. Nejaugi Smetona butų taip greitai lenkams pasidavęs, sakau, jeigu Lietuvos armija butų tokia galinga, kaip tamsta sakai? Jeigu lenkai pasiųstų Kaunui kitą ultimatumą, tai Smetona gal ir visą Lietuvą sutiktų jiems atsiduoti. Tai kaip gi galima tokią valdžią girti, sakau aš p. Uždaviniui.

Jis taip supyko, kad neteko lygsvaros ir tuoj pradėjo koliotis.

"Tu išgama," sako, "tu skurlė, kaip tu gali iš savo brolių taip juoktis? Tavo broliai tarnauja Lietuvos armijoj, o tu iš jų juokies! Jųs čia Amerikoj visi tokie; jųs tikit, ką tas šlamštas 'Keleivis' rašo! Kodėl Lietuva negali atsilaikyti prieš lenkus? Žiurėk, Etiopija išsilaikė du tukstančiu metų..."

Aš sakau:

"Taip, išsilaikė, pakol jos niekas nenorėjo. O kai Mussolinis užsinorėjo, tuoj ir paėmė."

Vincas Uždavinys čia visai susimaišė; pradėjo koliot Amerikos lietuvius "išgamomis," "Lietuvos posuniais" ir tt.

Aš nurodžiau, kad jis be reikalo karščiuojasi, nes Amerikos lietuviai yra daugiau Lietuvai davę, negu pati Lietuva yra pasidariusi. Sakau, ir tu pats nesenai da rinkai iš amerikiečių aukas Vilniui "vaduoti," tik neatvadavai, ir prie to da atskaitų nepaskelbei, neparodei, kiek surinkai ir kur pinigus padėjai. Sakau, Smetona turėtų paskirti tamstą savo "bekonų" ganyti, bet ne Amerikon siuntinėti, nes nemoki su žmonėmis apsieti.

Tai šitaip užsibaigė mano pasikalbėjimas su tuo frantu, kuris landžioja tarp Amerikos lietuvių "camerą" ant kaklo pasikabinęs. **B.T.**

KAIP TOLI NUO KLAIPĖDOS IKI KITŲ LIETUVOS MIESTŲ.

Atstumas nuo Klaipėdos iki kitų miestų čia yra paduotas kilometrais, butent:

Iki:	kil.:
Alytaus	462
Biržų	277
Dotnuvos	237
Joniškio	209
Jonavos	281
Kaišedorių	341
Kalvarijos	400
Kauno	323
Kazlų-Rudos	360
Kėdainių	250
Kretingos	23
Mariampolės	384
Mažeikių	148
Obelių	338
Pagėgių	87
Panevėžio	240
Radviliškio	186
Rokiškio	324
Šiaulių	166
Tauragės	117
Telšių	95
Ukmergės	317
Utenos	331
Vievio	366
Virbalio	410
Vilkaviškio	392
Žaslių	369

Važiuojant Lietuvos geležinkeliais, 3-čios klasės bilietas kainuoja tarp 5 ir 6 lietuviškų centų už kilometrą. Pavyzdžiui, iš Klaipėdos į Alytų yra 462 kilometrai ir bilietas kainuoja 23 litus 90 centų. Iš Klaipėdos iki Kretingos yra 23 kilometrai, bilietas kainuoja 1 litą 40 c.

Šanchajaus žiniomis, Hankau miestui ginti kiniečių karvedys Čian Kai-šekas sutraukęs 1,000,000 kareivių. Nelengva bus japonams šitokią armiją apgalėti.

RINKIME LIETUVIŲ SOCIALISTŲ SĄJUNGOS ISTORIJAI MEDŽIAGĄ.

Buvo laikas, kuomet Amerikos lietuviai kurė organizacijas ir ruošėsi gyvenimui. Dabar mes jau steigiam kapines ir ruošiamės mirti.

Bet didelis butų nuostolis lietuvių tautos istorijai, jeigu mes čia išmirtume nepalikę jokių užrašų iš savo gyvenimo. Juk čia mes buvom sukurę pusėtiną judėjimą. Turėjome įvairių organizacijų, darėm suvažiavimus, ruošėm koncertus, "lošėm teatrus," rengėm prakalbas, rinkom pinigus revoliucijai prieš caro valdžią, šelpėm nukentėjusius nuo karo Lietuvos žmones, pagaliau rėmėm nepriklausomą Lietuvos respubliką.

Svarbiausį vaidmenį šituose žyguiose vaidino Amerikos Lietuvių Socialistų Sąjunga. Ji buvo veikliausia ir pažangiausia organizacija musų išeivijos gyvenime. Ji davė musų liaudžiai tukstančius kulturinių vakarų ir politinių prakalbų. Ji išleido ir išplatino tukstančius knygų ir brošiurų įvairiais gyvenimo klausimais.

Dabar LSS. jau sumenkėjo, nes eina menkyn visos Amerikos lietuvių organizacijos. Jau šimtai jų išnyko. Buvo kitąsyk veikli ir TMD. Šiandien ji jau mirus. Toks pat likimas laukia ir kitų musų grupių. Taigi laikas butų, kol da esam gyvi, pradėt rinkti bent svarbesnių musų organizacijų istorijai medžiagą.

Šito pageidauja ir Lietuvos žmonės. Musų draugai socialdemokratai labai nori gauti žinių iš LSS. judėjimo. Jie nurodo net ir kokią medžiagą reikėtų rinkti, pavyzdžiui:

1. LSS programos įstatai, konferencijų ir suvažiavimų nutarimai.
2. LSS sukurtų organizacijų (LDLD ir kitų) įstatai, nutarimai ir tt.
3. LSS veikėjų fotografijos, suvažiavimų nuotraukos.
4. LSS sukurtų organizacijų tinklas, kaip plačiai jos veikė, kiek turėjo kuopų ir kiek turėjo narių.
5. LSS spauda ir periodiniai leidiniai.
6. LSS ir kova su carizmu Lietuvoje, kova dėl Klaipėdos ir Vilniaus.
7. LSS kova už Lietuvos nepriklausomybę.
8. LSS ir kulturos darbas: chorai, spektakliai ir tt.
9. LSS ir jos santikiai su Lietuva didžiojo karo metu.
10. LSS. santikiai su kitom organizacijom Amerikoje ir Lietuvoje.
11. Bendra lietuvių darbininkų buklė Amerikoje.
12. LSS ir jaunimas, moterų judėjimas.
13. Santikiai su Amerikos Socialistų Partija.

Vienas žymus socialdemokratas pataria sudaryti net organizaciją tai medžiagai rinkti. Jis rašo:

"Medžiagos liuosu ir geru noru nesurinksite. Tam turi but organizacija ir reikia sukelti pinigų. Turint lėšų, galima butų pastatyti žmogus, kuris perrašinėtų dokumentus (padarydamas po 2-4 egzempliorius). Tokiais dokumentų nuorašais galima butų leisti naudotis tiems, kurie ką nors rimtesnio rašys apie Amerikos lietuvių gyvenimą. Taigi turėtų buti organizacija, kuri: (a) parupintų lėšų medžiagos paruošimui ir spaudai; (b) sudarytų komisiją raštams redaguoti ir spausdinti."

Tai labai rimtas sumanymas. Mes, amerikiečiai, iki šiol apie tai visai negalvojom. Tuo tarpu seni musų veikėjai pradeda jau mirti ir kartu su jais miršta daug įdomių atsiminimų. Kaip aukščiau sakėm, Lietuvių Socialistų Sąjunga ir paskui jos sukurta LDLD išleido daug knygų, kurių knygynuose šiandien jau nebėra, bet pas senus sąjungiečius da gali buti. Gali but taip pat senų "Kovos" ir kitų socialistinių laikraščių numerių. Vis tai brangi medžiaga ir ją butinai reikėtų surinkti, pakol ji da nėra žuvusi.

Taigi draugai, kurie turi tokios medžiagos, kaip aukščiau nurodyta, padarytų labai gerai prisiųsdami ją "Keleivio" redakcijai.

Gali but, kad vėliau bus sudaryta kokia nors organizacija tai medžiagai tvarkyti ir globoti. Jeigu ji bus, tai "Keleivio" redakcija tuomet galės visą susirinkusią medžiagą perduoti jai. Bet kol kas bus, medžiagą reikia rinkti jau dabar.

Numaskavo Didelį "Patriotą."

Sullivanas, kuris tyrinėja "slaptąją veiklą," pats esąs šnipas ir fašistas.

Kelios dienos atgal tulas Sullivan atsidarė Bostone ofisą ir pradėjo kviesti visus patriotus, kad jie pasakytų jam, kiek jie žino komunistų. Kaip pradėjo pas jį eiti visokie patriotai, kaip pradėjo nešti "informacijas," tai pasirodė, kad "gerų" žmonių Amerikoje jau beveik ir nėra; beveik visi "komunistai" arba šiaip "raudoni." Universitetų ir kolegijų profesoriai, studentai, unijų organizatoriai, rašytojai, aktoriai — visi "komunistai," visi "raudoni."

Bet štai, išeina scenon Labor's Non-Partisan League ir parodo, kas per "patriotas" yra tasai Sullivanas, kuris visuomenės pinigais šmeižia visą šviesesniąją Amerikos visuomenę. Pasirodo, kad tas didis "patriotas" nesenai yra dirbęs geležinkelio kompanijoms kaip šnipas prieš darbininkų unijas; kad jis nesenai da atvirai sėbravo su fašistais ir 1936 metais dalyvavo slaptam šmeižtų vajuje prieš prezidentą Roosevelta.

Tas žmogus, kuris tyrinėja "ardomąją veiklą," nesenai da "pats yra buvęs ardomosios veiklos centrinė figura," sako Nepartinė Darbo Lyga. Kokią teisę jis turi tyrinėti ir šmeižti visuomenės darbuotojus ir švietėjus?

TRAKŲ APSKRITYJE BANDĖ NUSIŠAUT AMERIKIETIS LIETUVIS.

Ties Kubilių kaimu, ant Kalvių-Stakliškių vieškelio, liepos 29 d. revolveriu norėjo nusišauti Juozas Laukauskas, gimęs Amerikoje 1912 metais, o dabar gyvenęs Alytaus apskrity, Merkinės valsčiuje. Žudėsi dėl sunkaus gyvenimo. J. Laukauskas yra elektros monteris. Pirmiau buvo susilaužęs koją, o vėliau iš ligoninės išėjęs nerado sau pragyvenimo. Laukauską žmonės rado gulintį griovy dar gyvą, o šalia jo žolėse ir užspringusį revolverį. Žmonėms pradėjus jį kalbinti, Laukauskas prašė jų, kad jį pribaigtų. Šalia buvo parašytas atsisveikinimo lapelis. Tuojaus buvo pranešta policijai ir Laukauskas nugabentas į Žiežmarius pas gydytoją Maguną, kuris jį apžiurėjo ir rado peršautus plaučius. Gyvybei pavojaus nėra.

Juodieji Jieško "Raudonųjų."

Juodosios reakcijos vyžlos jieško "raudonųjų pavojaus" pėdsakų. Čia yra parodytas (iš kairės) kongresmanas Martin Dies, "prieš-amerikoniškai" veiklai tirti komiteto pirmininkas, o šalia jo prof. Matthews, buvęs kitąsyk komunistų agitatorius, o dabar juodas reakcininkas. Šitas atžagareivis stengiasi įrodyt tam komitetui, kad net ir Hollywoodo filmų aktorė, maža mergaitė Shirley Temple, yra "raudona komunistė," nes ji aukavo Ispanijos lojalistams. Kas tik prieš klastingąjį kapitalą, prieš juodąją reakciją, prieš kruvinąjį fašizmą, tai tas ir "raudonas," tas "pavojingas" Amerikai. Taip aiškina šitie "prieš-amerikoniškos veiklos" tyrinėtojai.

KAS SKAITO, RAŠO TAS DUONOS NEPRAŠO

AMERIKOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

KAS NIEKO NEVEIKIA TO NIEKAS NEPEIKIA

AUDĖJŲ UNIJOS KOVA SU KOMPANIJOS ŠNIPAIS.

Lawrence, Mass.

Dvejose American Woolen Co. dirbtuvėse, Wood ir Ayer Mills, jau gyvuoja ir veikia unija. Algų išmokėjimo dienomis unijos organizatoriai eina dirbtuvėj nuo mašinos prie mašinos, kalbasi su darbininkais, studijuoja jų sunkią padėtį ir kartu kolektuoja unijos duokles. Todėl unija auga, stiprėja ir kasdien vis gilyn leidžia šaknis. Tą jau mato ne tik patys darbininkai, bet taip jau pajuto ir darbininkų išnaudotojai. Todėl prasideda aštri kova tarp unijos ir bosų.

Tyrinėtojams tenka patirti pasibaisėtinų dalykų ir, kuomet ateis laikas, viskas bus iškelta viešumon. Čia manoma atidengti antrą Chicagos "Raistą." Lawrence'o raistas gali but da įdomesnis, nes darbo žmonių siurbelės šiais laikais naudoja jau "moksliškus" budus savo aukom spausti. Žinoma, vyriausi audimo pramonės valdovai, kurie sėdi ant Wallstryčio, nežino kas dedasi Woodmilėj ant pirmo aukšto tarp karštuvų, ant trečio tarp staklių, ant ketvirto tarp sukimų, ant penkto ir ant šešto prie vilnų sortavimo. Jie tik žiuri kiek liks pelno, kiek gaus dividendų, arba kiek nuostolių bus. O kas dedasi tarp tų milžiniškų mašinų—jie nieko nežino. Bet bus priversti sužinoti, nes unija provokatorius suvaldys. Unija tai atliko kitur, atliks ir audimo pramonėje.

Štai kokia Lawrence yra padėtis: daugely skyrių kas penktas darbininkas yra bosas, kas penktas bosas jau vyresnis bosas ir tt. Ruime dirba 700 darbininkų ir ten yra apie 175 bosai. Visoj dirbtuvėj 8,000 darbininkų —500 bosų dykaduonių. Jų algos nuo 50 dolerių iki $250 į sąvaitę. Jie suėda ne tik kompanijos metinį pelną, bet ir darbininkų mizernas algas.

Negana to. Bosai, kurie turi galią samdyti ir atleidinėti, darbininkus, varo žemiausios rušies šmugelį. Darbininkui darbas reikalingas palaikymui savo gyvybės, užlaikymui savo šeimos. O šiais sunkiais laikais sunku darbą gauti, todėl kiekvienas žiuri į bosą, kad darbą gauti ir potam daro viską, kad darbe išsilaikyti. Čia jau ir prasideda visokios rušies šmugelis.

Kada unija pradėjo veikti, tai pirmučiausia išgavo iš kompanijos koncesiją padalinti darbą, kiek jo yra, visiems darbininkams lygiai. Tuomi tapo nukirsta viena siurbelės galva. Antra koncesija — bosas neprivalo atleist darbininką iš darbo be svarbios priežasties; čia antrą galvą nurito. Trečia koncesija — kiekvienas darbininkų išrinktas atstovas, jei jo darbo skyrius dirba, turi pirmybę savo laiką išdirbti — čia vėl tapo pažabota bosų sauvalė. Pirmiau aktyvius darbininkus išvydavo iš darbo, o dabar aktyvus turi pirmybę. Ketvirta ir svarbiausia koncesija išgauta, tai įleidimas dirbtuvėn unijos organizatorių kolektuoti iš darbininkų narines duokles. Šitas unijos laimėjimas išjudino visą gyvačių lizdą.

Sąžiniški darbininkai moka savo duokles gana punktualiai. Bet tie, kurie laižė boselių batus, kurie šnipinėjo, provokavo ir išdavinėjo susipratusius darbininkus; kurie iš vienos taurės su bosais varguolių ašaras gėrė; kurie aukavo savo žmonas ir nekaltas dukteris, — tie nemoka duoklių ir veda šlykščiausią propagandą prieš uniją. Čia užvirė baisi kova.

Darbininkai per metų metus gyveno ir dirbo didžiausioj priespaudoj, buvo persekiojami ir išnaudojami, visuomet kentė baimę. Bet kada tik Lawrence'o darbininkai mėgino kovot ir gintis nuo išnaudotojų, kiekvieną kartą buvo parbrokšti, kiekvieną kartą geriausi jų kovotojai buvo išvejami iš darbo ir iš miesto, nes po kiekvieno streiko drąsuoliam nei vienoj dirbtuvėj darbo nebuvo. Jie turėjo jieškoti naujos gužtos, naujos vietos laimėti duonos kąsnį.

Baimės perimtiems iki kaulų darbininkams sunku buvo atsigauti. O bet gi jie jau pradeda pabusti, atsigauti ir stoja veikimo eilėsna.

Nereikia manyti, kad viską atliks vieni unijos organizatoriai: suorganizuos uniją, iškovos geras darbo sąlygas, iškeps karvelius ir padės mums ant stalo valgyti. Ne, taip negali but. Visi sąžiningi ir dori darbininkai privalo stoti petys į petį darban. Visų pirma atlikime savo pareigas, užsimokėdami narines duokles; raginkime viens kitą punktualiai jas mokėti; reikalaukime viens iš kito parodyti savo narystės knygutes; stebėkime kiek stampų į knygutę yra įlipinta. Buti pilnu unijistų yra garbė ir pareiga.

Kuris darbininkas neturi unijos knygutės ir gauna kiek nors dirbtuvėj dirbti, reikia pasiteirauti, kodėl jis nemoka savo duoklių? Jei jis neišgali užsimokėti, reikia prie jo atsinešti labai simpatiškai ir jam kiek galint padėti visame kame. Jei darbininkas dirba, bet duoklių nemoka, patirti kodėl? Jei pasirodys, kad jis bijo boso, tai tokį reikia pertikrinti, jog šiandien nereikia boso bijoti, ir jei jis turės unijos knygutę, tai prie unijos jo darbas bus geriau užtikrintas, negu ne unijisto. Bet jei pasirodys, kad jis plusta uniją, biaurioja unijos organizatorius ir mėgina įrodinėti, kad unija nieko nenuveikė ir nenuveiks, tai jau bus aišku, kad jis yra bosų čebatlaižis, o gal ir tikras provokatorius. Reikia sužinot tokių vardus, jei galima adresus, ir priduot unijos raštinei. Savu laiku jie visi bus išvilkti viešumon.

Yra tokių, kurie apsimeta darbininkų "užtarėjais" ir net "revoliucionieriais," o bet gi bliuznija prieš vieną bei kitą unijos darbuotojus. Tokie yra tikri vilkai avies kaily — provokatoriai. Du tokie nesenai tapo išmesti laukan iš unijos ir vienas jų tuojaus pasirodė Methuenų policijos nuovadoj, policijanto uniformoj. Kitas dar šliaužioja apie darbininkus ir bando juos demoralizuoti. Žinoma, jam tas nesiseka, nes jau numaskuotas. Tokių dar daug yra ir juos reikia atsargiai tėmyt, surinkt žinias ir pranešt unijos raštinei.

Unijos vadai jau įrodė, kad jie žino ką daro ir todėl verti pasitikėjimo. Stokim su jais į darbą, nes jie dirba musų naudai. Visi bendromis spėkomis stokim kovon prieš bosų čebatlaižius, provokatorius ir visokius unijos priešus. **Audėjas.**

Gimsta Naujas Jurių Milžinas.

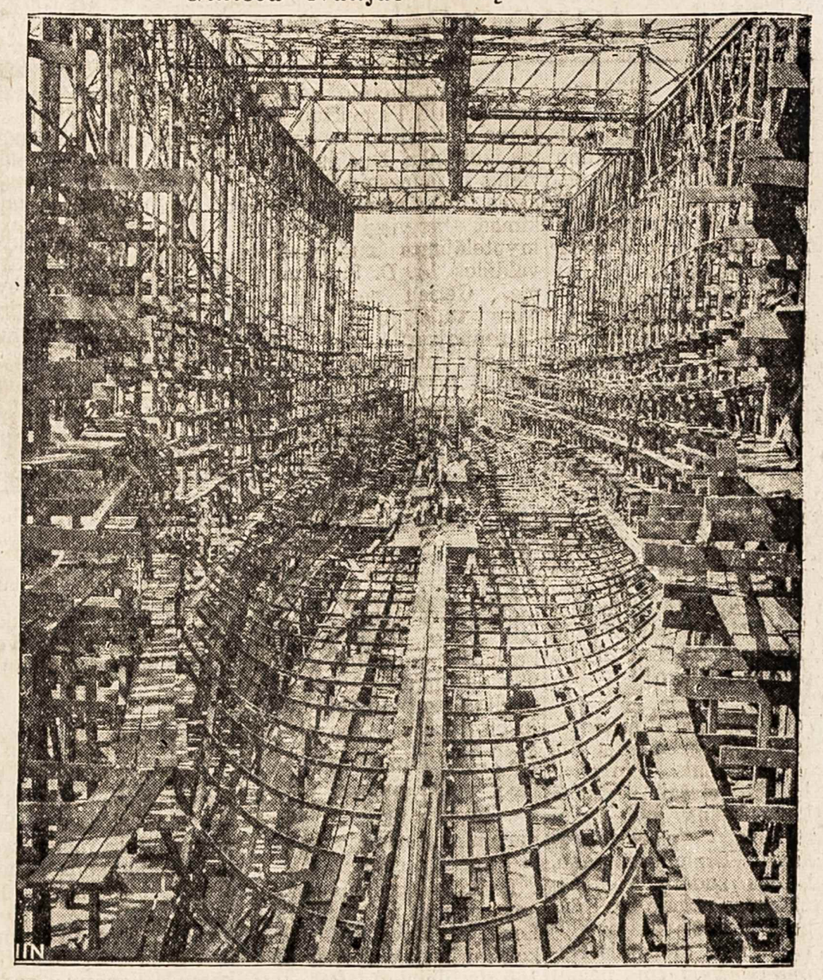

Štai kaip išrodo statomas naujas "Leviathan," kuris turės užimti senojo "Leviathano" vietą. Bus tai didžiausis ir greičiausis keleivinis laivas, kokį Amerika yra kada nors turėjusi. Jame bus vietos 1,219 kai keleivių. Jis yra statomas Newport News, Va., laivų dirbtuvėse ir bus gatavas ateinančių metų liepos mėnesį. Jis tarnaus United States Lines firmai.

KENOSHA, WIS.

Dviejuose piknikuose.

Rugpiučio 28 dieną pas mus buvo apvaikščiojama nepriklausomos Lietuvos 20 metų gyvavimo sukaktis Alfredo Parke. Nuvažiavau ir aš, žinoma, su p. Juozu Macnorium. Bet pirma sustojom Pennoyer Parke, nes čia buvo Chicagos socialistų piknikas. Pasisveikinom su draugais, išsigėrėm alaus, pasakėm ačiu ir nuvažiavom pažiurėt kito pikniko, kur kartu dalyvavo ir Bendras Frontas. Žmonių buvo daug, oras gražus. Apie 3 valandą d. W. B. Juzėnas paprašė publikos, kad susirinktų prie platformės. Pirmiausia šv. Petro ir "Lyros" chorai sudainavo Amerikos himną. Paskui prasidėjo prakalbos. Kalbėjo "Vilnies" redaktorius d. Abekas, Kenoshos miesto tarybos narys d. Martinas-Marcinkevičius ir miesto advokatas J. P. McEvay. Ką kuris kalbėtojas sakė, aš čia neminėsiu, nes užimtų perdaug vietos, tik pasakysiu, kad publika daugiausia plojo draugui Martinui, kuris dabar progresyvių sąrašu "runija" ant šerifo. Ir man rodos, kad jam yra gera proga rinkimus laimėti, nes vyras teisingas ir darbštus, jau trečią terminą tarnauja miesto taryboj. Rinkimuose jį rems visi susipratę darbininkai, o ypač unijistai. Jį remia pažangųs lenkai ir italai, todėl mums, lietuviams, jį da labiau reikia remti, nes jis musų tautietis, geras lietuvis ir pažangus vyras.

Ilgai šitam piknike tačiau nebuvau. Grįžau vėl pas draugus socialistus. Vos tik įvažiuoju parkan, ogi drg. T. Rypkevičius jau važiuoja namo su savo šeimyna. Klausiu, kodėl taip greit? "Turim but Chicagoj ant kito pikniko," atsako jis man. Paspaudėm rankas ir palinkėjau laimingos kelionės.

Socialistų piknike susitikau daug senų draugų. Radau čia d. Malalą iš Waukegan, Ill., draugus Radavičius, draugus Paberskius, F. Jankauskus, F. Povilauskus, P. Veivikius ir daug kitų. Nei justi nepajutom, kaip pradėjo temti ir atėjo laikas namo važiuoti.

Darbai musų Kenoshoj eina silpnai ir daug žmonių vaikščioja be darbo, ypač jaunimo. **C. K. Braze.**

LOWELL, MASS.

SLA. 173 kuopos piknikas Piliečių Kliubo parke.

Lietuvių Piliečių Kliubas čia gyvuoja jau keliolika metų. Nors nariais jis nėra labai skaitlingas, bet į Kliubą priklauso visi pažangesni lietuviai. Dirbdami vieningai, jie turi įsigyję gražią vietą vasaros piknikams laikyti. Ten yra erdvi svetainė šokiams ir visa tai netoli nuo Lakeview Parko, Dracut, Mass., tik 4 mylios nuo Lowellio miesto.

Šiais metais Kliubui gerai sekasi, nes parkas išnuomotas kas nedėldienis—jei ne lietuvių, tai svetimtaučių, bet vis yra keno nors piknikas.

Reikia pažymėti, kad ir piknikų rengėjai išeina su geru pelnu. Nors vietos klebonas yra labai nusistatęs prieš Kliubo parką ir jokių savo parengimų čia nelaiko, ir draudžia kitas organizacijas, kurios yra po jo globa, bet tai nedaug Kliubui kenkia. Moterų Pašalpinė Draugija, kuri jau senai nebuvo laikiusi pikniko Kliubo parke, šiais metais turėjo savo pikniką jau čia. Moterims jau senai reikėjo taip padaryti, vietoj minkyti karvių pajus ant farmų, daug geriau laikyti piknikus tinkamoj ir švarioj vietoj.

Ateinantį nedėldienį ir SLA. 173 kuopa rengia savo metinį pikniką Lietuvių Piliečių Kliubo parke, Dracut, Mass. Nuvažiavimas tenai labai parankus, nes Lakeview ave. iš Lowellio nuveda tiesiai į parką.

Kaip kas metai, taip ir šiais metais yra dedamos pastangos, kad piknikas butų pasekmingas, ir rengėjai tikisi turėti didelį pikniką.

Darbai Lowelly po biskutį gerėja, bet toli gražu nepasiekė savo pirmesnių laikų. **Vietinis.**

DETROIT, MICH.

Amerikos Lietuvių Kongreso Skyriaus Raportas.

Šis raportas yra iš musų skyriaus veikimo nuo 1937 metų 1 kovo dienos iki 1938 metų 1-mos liepos dienos.

Pajamos:

1937 metų 5 liepos pikniko pelnas	$78.50
1937 metų 26 rugsėjo pikniko pelnas	$25.53
1938 m. 19 vasario koncerto pelnas	$92.58
1938 m. 9 balandžio susirinkimo aukos	$32.70
Draugijos ir kuopos sumokėjo į Vykd. Komiteto iždą	$23.00
Draugijos ir kuopos sumokėjo į vietinio komiteto iždą	$15.00
LSS. 116 kuopa laukavo politiniams kaliniams	$5.00
Už pard. literaturą	$8.00
Nuo seniau išdė buvo pinigų	$75.80
Viso labo pajamų	$356.11

Išmokėjimai:

Vykdomajam Komitetui Amerikos Lietuvių Kongreso reikalams ir Ispanijos respublikos gynėjams nusiųsta	$219.81
Nusiuntimo lėšos	$1.14
Svetainė susirink.	$30.00
Masinio mitingo išlaidos buvo	$27.00
Telegrama į Lietuvą	$4.34
Skyriaus sekretoriaus išlaidos	.95
Išviso išmokėta	$283.24

Skyriaus išdė šių metų 1 liepos buvo da $72.87.

Valdyba:

P. Jočionis, pirm.
J. Overaitis, sekr.
J. Besasparis, iždin.

Knygų peržiurėjimo komisijos narys:

Z. Kazlauskas.

BROOKLYNO LIETUVIŲ NAUJIENOS.

Kriaučių susirinkimas.

Rugpiučio 24 buvo kriaučių 54 skyriaus mėnesinis susirinkimas. Žmonių prisirinko nemaža; mat, dabartiniu laiku darbai eina nekaip, tai kiekvienas žingeidauja kas naujo kriaučių industrijoje.

Iš atstovų pranešimų teko patirti, kad šįmet visa drabužių gamyba yra sumažėjusi. Pernai per aštuonius mėnesius pagaminta daugiau kaip septyni milionai visokių siuvinių, o šįmet per tą patį laiką vos keturi milionai. Beveik trečdaliu mažiau negu pernai.

Lokalas išrinko į rugsėjo 16 ir 17 dienom šaukiamą New Yorko steito CIO unijų konferenciją tris atstovus, A. Bubnį, Ch. Kundrotą ir J. Buivydą, kad jie atstovautų musų lokalą. Tos konferencijos tikslas yra įsteigti visų New Yorko steito darbo unijų Tarybą. Tokia taryba (Council) egzistavo po ADF vadovyste, bet dabar ji jau nustojo vertės, nes daug ADF unijų eina su CIO.

Amerikos Lietuvių Piliečių Kliubo biznio susirinkimas.

Rugpiučio 26 buvo Amerikos Lietuvių Piliečių Kliubo biznio susirinkimas. Narių nedaug teatsilankė, nes paprastai lietuviai nėra biznieriai, tai jie menkai rupinasi net ir savo biznio reikalais. Tas labai negerai. Juk kiekvienas susirinkimas yra svarbus ir kiekvieno kliubėčio pareiga turėtų but jį lankyti.

Šis susirinkimas buvo itin įdomus. Biznio sekr. F. Vaitukaitis padarė platų pranešimą apie antro ketvirtdalio metų biznio stovį. Pasirodo, kad nors laikai blogi, viskas brangu, bet ALPK biznis eina vidutiniškai. J. Karpus, Kliubo menedžerius, irgi pažymėjo savo raporte, kad laikai blogi, bet, palyginus musų biznį su kitų bizniais, mes visgi einame pirmyn.

Aleksandras Velička, ALPK. biznio vedimo pirmininkas, pažymėjo, kad reiktų daug ką pagerinti Kliube, bet atsižiurint į blogus laikus, pagerinimai vis atidėliojami. Tačiau kaip kas vistiek tapo pagerinta. Žemutinėj svetainėje įdėta ventiliacijos inžinukas, kas labai pagerino svetainę. Jis ragino Kliubo narius, kurie priklauso kitose organizacijose, kad jie rekomenduotų savom organizacijom samdyti ALPK svetainę. Nes ALPK namas ir biznis yra visų Brooklyno lietuvių nuosavybė, tad Brooklyno lietuviai ir turėtų rupintis, kad visi parengimai butų rengiami Kliubo name, o ne kur kitur.

Musų Kliubas šiame susirinkime nupirko Maspetho Lietuvių Amerikos Piliečių Kliubo išvažiavimo 10 tikietų. Šįmet įsigyveno graži ir pagirtina mada, kad viena organizacija nuo kitos pasiperka parengimų tikietų.

Šiame susirinkime tapo nutarta, kad ALPK. metinė vakarienė butų rengiama Naujų Metų vakarą. Suprantama, šis klausimas eis į visuotiną narių susirinkimą. Tikimasi, kad nariai užgirs biznio susirinkimo nutarimą. Nors susirinkimas buvo neskaitlingas, bet jo nuotaika ir tvarka buvo nuoširdi ir gera.

Vaina Manelio ir Bilokovo dirbtuvėse.

Pas Manelį dirba trys rankovių siuvikės, Domininko Šolomskio žmona, Garbačauskienė ir M. Veliučkienė. Einant darbams prastai, Šolomskienė ir Garbačauskienė sudarė "bendrą frontą," kad atsikratyti Veliučkienės. Tas reikalas atsidurė net kriaučių lokalo Pildomojoj Taryboj, kuri patvarkė, kad visos dirbtų lygiai ir santaikoj. Bet kol kas teigiamų rezultatų nesimato; dvi pirmosios vis atakuoja trečiąją. Kuo šita "vaina" baigsis, da sunku pasakyti.

Tos dirbtuvės darbininkai tokiom peštynėm nepatenkinti. Jei kova eitų prieš darbdavius, tai butų pagirtinas dalykas; bet kuomet vaina vedama prieš tokius pačius darbininkus, tai jau peiktinas reikalas. Nesutikimus reikėtų išrišti gražiuoju. **Vytautas Katilius.**

BALTIMORE, MD.

Unijos ir politika.

Musų mieste rubų siuvėjai nedirbo apie 3 mėnesius, bet rugpiučio pradžioj pradėjo siuti; vieni siuva daugiau, kiti mažiau. Gerai, kad musų valstijoje pravestas įstatymas bedarbiams mokėti po keliatą dolerių į sąvaitę. Kurie turėjo 1937 metais uždirbę apie 15 šimtų dolerių, tai tokie netekę darbo gaudavo po 15 dolerių į sąvaitę. Tokia pašalpa mokama per 16 sąvaičių, jeigu bedarbis negauna darbo. Mažiau uždirbusiems, mažiau ir moka.

Siuvėjai, budavo, susėdę ant laiptų tik ir žiurėdavo, kada laiškanešys jiems "čekį" atneš. Tai yra didelė parama darbininkams; bet daugelis jų mano, kad taip reikia, ir tas įstatymas pats atsirado. O ne, unijos ir politinės partijos senai jau kovojo už nedarbo apdraudą ir senatvės pensiją. Bet, deja, daugelis da ir dabar nenori prisidėti prie tokių kovų už geresnes reformas.

Dabar musų mieste eina atkakli kova tarp kandidatų į senatorius ir gubernatoriaus. Nominacijos bus rugsėjo 12 d. Unijos ir šiaip pažangųs žmonės į senatorius rėmė dabartinį kongresmaną Davidą J. Lewisą. Mat, Lewis stoja už darbo žmonių reikalus, o dabartinis Marylando senatorius Tydings yra didelis reakcijonierius ir Roosevelto priešas. Taigi visi Baltimorės lietuviai piliečiai eikite balsuoti ir balsuokite už Davidą. Jeigu norime geresnių reformų, tai reikia rinkti geresnius žmones į valdžią. Ant gubernatoriaus kandidatuoja Howard Jacksonas ir Herbert R. O'Conor. O'Conor yra pažangesnis ir darbininkai turėtų balsuoti už O'Conorą į gubernatorius. Netaip svarbu, kas bus gubernatorium, bet už Tydingą nei vienas nebalsuokit. **Baltimorietis.**

BITĖS ĮGILTA MIRĖ MOTERIS.

Chicago, Calif.—Šį panedėlį čia bitė įgylė Mrs. Mythle Conoly, 24 metų amžiaus moterį. Už pusės valandos įgilta moteris mirė.

WORCESTER, MASS.
CHESTNEY'S CANTEEN
GERIAUSI ĮSIGĖRIMAI IR VALGIAI.
Visokia Degtinė, Likeriai, Vynai ir visokių išdirbysčių ALUS.
VALGIAI ŠVIEŽI ir GEROS RŪŠIES.
PATARNAVIMAS GERAS!
Taipgi gaunamas ir "KELEIVIS" pavieniais numeriais.
90 MILLBURY STREET
WORCESTER, MASS.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

—Tegul bus pagarbintas, Maike!

—Sveikas, tėve!

—Sei, Maik, ar tu girdėjai, kad nuo Smetonos atvažiavo da vienas paslas Amerikon? Vaiskavas esąs žmogus, patpeibelio činą turįs. Ar tas teisybė?

—Taip, tėve, girdėjau, kad atvažiavo.

—Tai ką jis čia darys? Ar tik nenorės iš manęs vyčių vaiską atimti?

—Aš manau, tėve, kad jis atvažiavo tave pamokyt.

—O ką grinorius gali seną amerikoną pamokint, vaike. Kažin da, ar jis moka į strytkarį įlipti.

—O gal jam strytkarin ir nereikės lipti.

—Nu, tai kaip? Ar jis pekščias vaikščios?

—Gal automobilium važinėsis.

—Vistiek, Maike, aš negaliu išfigeriuot, kam čia tie mandrapicieriai reikalingi. Ar nebutų geriau, kad prisiųstų iš Kauno kokį tautišką bekoną?

—Kaip matau, tai iš tavęs, tėve, visai nekoks patriotas, jeigu tu bekoną daugiau vertini, kaip uniformuotą Smetonos adjutantą.

—O pasakyk, Maike, koks čia mums pažitkas iš tų uniformuotų Smetonos paslų. Ve, vienas važinėjasi po Ameriką su mašinka ir traukia visų Amerikos lietuvių pikčerius. Na, o pasakyk, kam tie pikčeriai jam reikalingi? Kiba sudės į žvalgybos albumą. Dabar vėl kitas atvažiavo. Ir pavardė kažin kokia čiudna — Obolevičius, ar kaip...

—O kodėl ji tau nepatinka, tėve?

—Kad ne lietuviška.

—Bet ką tu žinai, tėve, kas jis per vienas. Gal ir ne lietuvis.

—Dac rait, Maike, Lietuvoj dabar visokio svieto privyso. Ve, vakar atvažiavo iš krajaus musų Ščestyvos Smerties Susaidės staršas maršalka, tai sako, kad Kaune dabar žmonės gieda šitokią karunką:

Čia, kur ponai balevoja,
Tingiai uteles ropoja,
Garnys godžiai rija angį,
Čia tėvynė mano brangi.

Šičia nosį riečia Kaunas,
Šicia miestas musų slaunas,
Naši bratsi po jevreiski
Čičia keikia policeiskį.

Vieni gaudo peoviaką,
Kiti šoka krakoviaką:
Každa ziema dla mnie mila,
Byle polską ziemia byla.

—Taigi matai, Maike, kada Kaune žmonės gieda šitokias karunkas, tai nėra dyvų, kad iš Obelinių tenai pasidaro Obolevičiai. Ale visgi dyvai, kad jau kelinti metai Smetonos valdžia trajina atlietuvinti nelietuviškas pavardes, bet Obolevičių vistiek negali atlietuvinti ir Smetona apsirenka tokius žmones savo paslais Amerikon. Ar tai ne dyvai, Maike?

—Gerai, tėve, bet kokią tu išvadą iš to nori padaryt?

—Aš, Maike, norėčiau parašyt Smetonai prošeniją ir pasakyt, kad jis atšauktų iš Amerikos visus savo paslus. Verčiau tegul atsiunčia mums bekonų, tai turėsim bent tautiško pasilko. O tie paslai tik sugadins tautininkų partijai biznį Amerikoj. Jau Skrantų seime jie gavo į kailį už Smetonos medalius, o toliau da šlekčiau gali buti. Taigi paimk aluppką, Maike, ir parašyk tokią gromatą į Kauną.

—Šitą darbą, tėve, galės atlikti tau ir zakristijonas. Man jau reikia eiti mokytis.

—Okei, Maike!

Reiškiu giliausios užuojautos Januškų šeimai.

Chicago, Ill.—Per "Keleivį" teko sužinoti, kad drg. N. Januška neteko savo vienintėlio gyvenimo džiaugsmo, kuris jo vilti buvo aukštai iškėlęs. Mirė jo vienturtė dukrelė Lydija. Leiskite man išreikšti savo užuojautos žodį, nors per spaudą, nes aš gerai suprantu tėvų širdies skausmą didžiausio liudėsio valandoj.

Lydiją aš pažinau kai ji buvo dar maža mergelė. Tada ji jau buvo daug žadanti muzikoje. Tėvas labai rupestingai domėjosi jos ateitimi. Ir dabar, kada šeimos židinys jau pražydėjo, tai to sunkiai sulaukto šeimos džiaugsmo tėvai nebeteko. Gaila ir man jos, todėl reiškiu draugams Januškams savo užuojautos žodį.

V. B. Ambrose.

ŠIMET MAŽIAUSIA PARDUOTA ŠALDYTUVŲ.

Šimet labai nusmuko elektriškųjų šaldytuvų biznis. Septyniolika kompanijų, kurios gamina Jungtinėse Valstijose elektriškus šaldytuvus, šimet per liepos mėnesį pardavė vos tik 95,-154 šaldytuvus, tuo tarpu kai pernai tuo pačiu laiku buvo parduota 192,052, o užpernai—206,019.

Kaip Kas Man Šiandie Išrodo

CH. PUŠYNAS.

Rugpiučio 27, 1928 metais, 15 valstybių Paryžiuje iškilmingai pasirašė Kelloggo-Briando nepuolimo paktą. Tai buvo 10 metų atgal. Nuo to laiko tą paktą pasirašė da 61 valstybė. Tačiau pasirašius tą dokumentą, per 10 metų Japonija užgriebė Kinijos Mandžiuriją, Italija pasiglemžė Etiopiją, Vokietija aneksavo Austriją. Ir visa tai padaryta be karo paskelbimo. Be karo paskelbimo Japonija dabar plėšia Kiniją (jau antru kartu). Italija ir Vokietija su generolu Franku priešakyje žudo ir terioja Ispanijos respubliką. Visa Europa šiandien stovi kaip ant parako bačkos ir bile valandą gali eksplioduoti į visąpasaulinį karą. Ką gi tuomet reiškia visi tie paktai ir jų pasirašymas, kuomet niekas jų nepildo? Nieko!

Vokiečiai po Čekoslovakijos valdžia nerimauja. Jie šiomis dienomis taip pasiputė, kad viešai pasisakė ginklu "ginsiąsi" nuo Čekoslovakijos "marksistinės valdžios." Diplomatai sako, kad toks sudetų vokiečių pareiškimas atrodo lyg į pučą prieš Čekoslovakijos valdžią. Šiomis dienomis Nuremburge vokiečių naciai šaukia savo partijos suvažiavimą. Anglija mano, kad suvažiavime Hitleris gali griežtai pareikalauti Čekoslovakijos pasidavimo, kaip kad su Austrija buvo. Anglijos ministeris John Simon įspėjo vokiečius, kad Anglija bus priversta kariauti, jeigu jie puls Čekoslovakiją. Ir po to pareiškimo, Anglijos karališkas laivynas išplaukė į Šiaurės Jurą karo pratimus daryti. Atrodo, jog karas taip arti, kad bile valandą milionai vyrų pradės vieni kitus žudyti. Jei kils karas, tai daugiausia nukentės biednuomenė.

Rugpiučio 26 sukako rašytojui Theodorui Dreiseriui 67 metai amžiaus. Jis yra stambus šių dienų Amerikos rašytojas. Jis yra parašęs daug realistinių novelių. Buržuaziniai kritikai smarkiai jo raštus kritikavo, kad jie perdaug išjuokią bažnytininkus. Labai mažai atsirado tokių kritikų, kurie jį sveikino kaipo realistinį rašytoją. Kada reporteriai paklausė, ką jis mano apie kritikus, jis juos pagyrė, tik pridėjo, kad tie kritikai dažnai pastebi kuriny smulkius dalykėlius, o stambių trukumų ar perdėjimų neįžiuri. Jo nuomone, kritikai didžiumoj kritikuoja paviršutiniai. Jam esą pikta žiurėti į tuos knygų apžvalgininkus ir laikraščių leidėjus, kurie deda žymių autorių knygų apžvalgas kartu su visai prastų autorių kuriniais, kas žemina geresnius autorius ir jų kurinius. Jo nuomone, laikraščiuose turėtų vieną dieną tilpti rinktinių rašytojų kurinių apžvalgos, o kitą dieną antros rušies rašytojų peržvalgos. Tai jau perdaug išlepintas noras.

Kaip ką gali laimėti ir eretikai komunistų tarpe. Prieš Amerikos Darbininkų Susivienijimo suvažiavimą Centro Biuras buvo numatęs Aleną Jaškevičiutę į kasininkes, o Dr. J. J. Kaškevičių į daktarus kvotėjus. Bet Ch. Pušynui užmynus C. B. ant kulnų už monopolizaciją organizacijose vadovaujamų vietų, reikalai pakitėjo. Alena Jaškevičiutė "neapsiėmė" į iždininkes, o daktaro kvotėjo vietoje paliktas Dr. Palevičius. Gi D-ras J. Kaškevičius išrinktas iždininku. Duotos kelios vietos ir jaunesniems žmonėms. Nors menkas pasisukimas, bet visgi šioks toks kryptelėjimas nuo giminių valdžios A. D. Susivienijime. Geriau negu nieko. Nors vadai ir pyksta, ir "durniuojasi," bet visgi "durnių" nurodytas ydas po truputį taiso.

Prie Tautų Lygos gyvuoja Tarptautinis Darbininkų Biuras. Tas biuras surinko apsčiai duomenų iš darbininkų kovų lauko 1937 metais.

Išleistoj savo apžvalgoj tas biuras sako, kad devyniolikoje valstybių 1937 metais buvo 10,267 streikai, kuriuose dalyvavo 4,223,-994 darbininkai. Per tuos streikus darbininkai nustojo 50,755,454 darbo dienas. Vien Šiaurės Amerikoje buvo 4,740 streikų, kurie palietė 1,860,621 darbininką. Per tuos streikus Amerikos darbininkai nustojo 28,424,-857 darbo dienas.

Lenkija streikais užima antrą vietą po Amerikos. Lenkijoj buvo 2,103 streikai, kuriuose dalyvavo 545,-165 darbininkai. Per tuos streikus Lenkijos darbininkai nustojo 3,297,105 darbo dienas.

Anglija nors industrijinė šalis, bet streikais stovi trečioje vietoje. Pereitais metais Anglijoje buvo 1,122 streikai, palietę 596,000 darbininkų. Per tuos streikus Anglijoj darbininkai prarado 3,420,000 darbo dienas.

Čekoslovakijoje buvo 438 streikai, kurie palietė 647,-801 darbininką. Čekoslovakijoje darbininkai prarado 8,982,257 darbo dienas.

Australijoje buvo 242 streikai su 96,173 dalyviais, kurie nustojo 557,111 darbo dienų.

Kanadoje buvo 274 streikai su 71,905 darbininkais, netekusiais 886,393 darbo dienų.

Kitos šalys įeina iš eilės: Argentina, Belgija, Kinija, Danija, Estija, Suomija, Airija, Naujoji Zelandija, Palestina, Rumunija, Šveicarija ir Suvienyta Pietų Afrika.

Williamas Greenas, Amerikos Darbo Federacijos prezidentas, pradėjo lyg ir atsikvošėti po dviejų metų kovos prieš radikališkesnes unijas. Porą metų atgal, šitas džentelmanas išmetė 9 dideles darbo unijas. To pasekmėj susikurė CIO organizacija. Per du metu tarp tų dviejų organizacijų ėjo karas. Lewisui vadovaujant, CIO išaugo į spėką ir į didį. Tas privertė W. Greeną rimčiau kalbėtis. Galimas daiktas, kad tarpe CIO ir ADF įvyks vienybė.

DALYKAI, KURIUOS VERTA ŽINOTI.

Kaip džiusta žemės paviršis.

Tuli mokslininkai pradėjo tirti sausrų priežastį. Sausros pradėjo kartotis vis dažniau ir kas sykis jos darosi vis pragaištingesnės. Atsimenam 1936 metų sausrą, kuri sunaikino kelias valstijas Jungtinėse Valstijose ir Kanadoje. Paskui panaši nelaimė palietė Daniją, o dabar nuo sausros kenčia Anglija. Taigi tie mokslininkai, kurie jieškojo sausrų priežasties, prieina išvadą, kad keliais pastaraisiais metais pradėjo keistis žemės klimatas. Nors iš lėto, bet sistematingai pradėjo džiuti žemės paviršis. Kitaip pasakius, kas metai mažėja vandens ištekliai žemės paviršy. Nekuriose vietose ežerai pradėjo mažėti, o kai kurie ir visai išnyko. Svarbiausia šito priežastis esanti ta, kad žmonės išnaikino daug girių. Be to, paskutiniais laikais sustiprėjo ir saulės spinduliai. Dabar saulė ištraukianti iš žemės trygubai daugiau vandens, negu 25 metai atgal. Prof. Stabbing, didelis šitos srities autoritetas, nurodo, kad dėl saulės spindulių sustiprėjimo pradėjo smarkiai plėstis ir Sacharos dykuma Afrikoj. Patirta taip pat, kad ir druskinis ežeras (Salt Lake) Utah valstijoj žymiai sumažėjo. Apie 20 metų atgal jo plotas turėjo 1,-980 keturkampių mylių, o šiandien jau tik 1,740 keturkampių mylių. Vadinas, per 20 metų ežeras sumažėjo 240 keturkampių mylių.

Bet štai da ryškesnis pavyzdis. Anglų kolonijoj Afrikoj 1849 metais Livingstonas rado ežerą, kurį jis pavadino Ngami vardu. Jis tą ežerą išmatavo ir nustatė, kad jis turėjo 70 mylių ilgio ir 9 mylias pločio. Bet 1916 metais tas ežeras turėjo jau tik 20 mylių ilgio ir 4 mylias pločio. O kai anglų mokslininkų ekspedicija nuvyko patikrinti tą ežerą 1936 metais, tai jo vietoj ji rado jau tik sausą slėnį.

Panašus reiškinys pastebėta ir Centralinėj Afrikoj ir su garsiuoju Čado ežeru. 1850 metais ant to ežero kranto buvo pastatytas miestelis; gi 1916 metais tas ežeras buvo jau tiek nusekęs, kad iki miestelio buvo apie 20 mylių. Gi dabar atstumas tarp to ežero ir miestelio siekia jau 36 mylių.

Kaspijos jura, kurion teka garsioji rusų Volga, irgi eina mažyn, nors ir netaip sparčiai. Nuo to laiko, kaip pradėta stebėti jos nusekimas, ji sumažėjo jau apie 10 nuošimčių.

Išeinami iš to, kas čia pasakyta, kai kurie mokslininkai daro nelabai džiuginančių išvadų. Jie tvirtina, kad musiškėj žemėj jau prasideda organinės gyvybės nykimas. Prof. Stabbing yra linkęs manyti, kad šitokio likimo bus susilaukusi ir Marso planeta. Marso kanalai, kuriuos galima matyti per žiuronus ir nuo žemės, esą veikiausia buvusių tenai gyventojų darbo vaisius: marsiečiai kasė tuos kanalus, kad galėtų aprupinti vandeniu išdžiuvusias vietas.

Apie Leonido Krasino milionus.

Nelabai senai spaudoje pasirodė sensacija, kad buvęs Sovietų Rusijos diplomatas, Leonidas Krasinas, 1917 metais padėjo užsienio bankuose 37 milionus aukso rublių. Krasinui mirus, tas turtas buvo užaugęs jau iki 60 milionų aukso rublių (mat, prisidėjo nuošimčiai). Tais turtais, sakoma, dabar naudojasi Krasino giminės, kurie gyvena Paryžiuje. Krasino duktė, kuri nesenai Paryžiuje ištekėjo už francuzų kunigaikščio de la Rochefoulcauld'o, sakoma, įnešė savo vyrui 20,000,000 aukso rublių pasogos.

Sveikatos Skyrius

Šį skyrių veda
AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJA.

KUDIKIO DANTYS.

Rašo Dr. C. Z. Vezel'is.

Paprastai tėvai mano, kad kudikio laikiniai dantys turi visai mažą reikšmę, kadangi jie iškrinta ir į jų vietą išdygsta kiti. Bet jie pamiršta, kad kartais laikiniai dantys stovi kudikio žanduose iki dešimties ir dvylikos metų ir kudikis jais kramto maistą iki tikrieji išdygsta.

Kudikio laikiniai dantys yra taip svarbųs, kaip ir tikrieji. Išpuvę laikiniai dantys ne tik kenkia sveikatai, bet gadina tikruosius dantis. Pažiurėkim kas atsitinka, jei laikiniai dantys yra neprižiurimi ir apleidžiami.

Pirma, nešvarųs kudikio dantys greitai puna, o su išpuvusiais ir skaudančiais dantimis kudikis negali maistą sukramtyti; nesukramtytas maistas apsunkina vidurius, nes pusiau perkąstas maistas nesivirškina. Žmogus vartoja maistą dėl palaikymo savo kuno, o jei dantys yra išpuvę ir skaudųs, tad sukramtyti maistą visai negalima. Toks asmuo eina silpnyn ir lieka vergas įvairių ligų. Kudikis reikalauja maisto ne tiktai palaikymui savo kuno, bet ir dėl augimo. Jei laikiniai dantys yra išpuvę, jie sugadina tikruosius dantis ir su išpuvusiais ir skaudančiais dantimis kudikis negali prirengti maistą dėl kuno palaikymo ir augimo. Iš šitos priežasties kudikio kunas negali augti kaip reikia. Kudikis lieka silpnas, greitai pagauna įvairias ligas ir kai kurios iš jų pasilieka ant visados.

Antra; išpuvę ir su votimis dantys užnuodija kudikio sistemą, kudikis nustoja energijos mokytis, atsilieka moksle ir daugiausia serga sekančiomis ligomis: kokliušu, tymais ir difterija. Šitomis ligomis kudikiai daugiausia serga tarpe penkių ir dvylikos metų, nes tame laike jų dantys yra blogi. Apie devyniasdešimt nuošimčių kudikių tarpe minėtų metų turi blogus dantis, vienas trečdalis kudikių turi votis burnoje. Egzaminavimas mokslainėse šitą patvirtina. Mažiausiai pusę kudikių ligų galima prašalinti prižiurint jų dantis.

Trečia. Kada kudikis ne laiku pameta laikinius dantis žandikaulis neišauga pakankamai drutas. Tikrieji dantys išdygsta nevietoje, jie buna kreivi ir trumpi. Šitaip sudygę dantys greitai puna, kadangi užlaikyti juos švariai yra labai sunku, o ne švarųs dantys greičiau puna ypač pas kudikius.

Ne tik kad šitaip sudygę dantyt greitai puna, bet jie sudarko kudikio veidą ir pakeičia jo išraišką.

Jei kudikis netenka priešakinių dantų, tas neretai kenkia kalbos aiškumui ir kartais tas neaiškumas pasilieka ant visados.

Kudikių laikinius dantis reikia gerai prižiurėti, jei norima, kad jie turėtų gerus tikruosius dantis, nes pirmieji kudikio dantys yra fundamentas antrųjų dantų. Jei namo fundamentas blogas, namas susikraipo, tas pats yra ir su kudikio laikiniais dantimis, jei jie yra blogi —žandai susikraipo.

Yra pageidaujama, kad motina neščia budama prižiurėtų savą maistą ir sektų gydytojo bei dentisto patarimų. O kudikiui sulaukus dviejų ir pusės metų, nuvestų jį pas dantų gydytoją, kad jis apžiurėtų jo dantis, ir nelauktų iki jie pradės puti bei skaudėti.

Paprastai kudikis bijo dantų gydytojo. Priežastis baimės yra skaudantis dantys. Kad prašalinti kudikio baimę, nereikia laukti iki jo dantis pradės skaudėti. Patėmijus mažiausią skylutę dantyje reikia ją užtaisyti. Šitaip prižiurint kudikio dantis prašalinsit skausmą, baimę ir sulaikysit dantis nuo puvimo.

KAS IŠRADO MUSIŠKĘ ABECĖLĘ?

Kiek yra istorijai žinoma, pirmutiniai raštą pradėjo vartoti egiptėnai. Jie rašė jau 3,000 metų prieš Kristaus gimimą. Bet jie rašė da ne raidėmis, o tam tikrais ženklais, paveikslėliais. Kuomet egiptėnas norėjo raštu pasakyti "jautis," tai jis nupiešdavo jaučio paveikslėlį. Tokia buvo abecėlės pradžia.

Vėliau ją žymiai pagerino fenikai. Jie nustatė 22 raidžių abecėlę, ir kiekvienai raidei davė kokio nors gyvulio ar daikto vardą. Pirmutinę raidę (A) jie pavadino jaučio vardu. Jautis fenikų kalboje vadinasi **alef**, todėl ir raidė A pas juos buvo **alef.** Antrąji abecėlės ženklą (B) jie pavadino **bet**, kas jų kalboje reiškia namą.

Vėliau iš fenikų šitą abecėlę priėmė graikai. Mokindamiesi ją skaityti, jie raidžių pavadinimus jau truputį iškraipė. Vietoj sakyti, kad A, B yra **alef, bet,** graikai skaitė: **alfa, beta** ir tt. Todėl kai kuriose kalbose abecėlė ir šiandien vadinasi **alfa-beto** vardu, kas reiškia A, B. Lietuvių žodis "abecėlė" yra paskolintas iš lenkų "abecadlo," nors lenkai vartoja taip pat ir žodį "alfabet."

Ir taip, kilusi iš Egipto, perėjusi per Fenikiją, paskui per Graikiją, ir visur po truputį keičiama ir tobulinama, abecėlė išsiplėtojo po visą pasaulį.

Šiandien jau kiekviena tauta turi pritaikiusi abecėlę prie savo kalbos reikalavimų. Iš europiečių, daugiausia raidžių savo abecėlėj vartoja rusai, o mažiausia—italai.

Štai palyginimas:

Rusų abecėlėj yra 41 raidė.

Lietuvių kalboj, skaitant su akcentais, 31 raidė; be akcentų—23.

Ispanų—27.
Anglų—26.
Vokiečių—26.
Graikų—24.
Francuzų—23.
Lotinų—22.
Italų—20.

Azijos tautų abecėlės yra žymiai painesnės. Pavyzdžiui:

Hebrajų abecėlėj yra 22 raidės.
Arabų—28.
Persų—32.
Turkų—33.
Indų (sanskrito)—50.

Japonai turi net dvi abecėles. Viena, vadinama **katanaka**, skiriama vyrams; kita gi, žinoma kaip **hiranagė**. taikoma moterims.

Bet kebliausią abecėlę turi kiniečiai! Kinietis turi išmokti nemažiau kaip 3,-000 savo "abecėlės" ženklų, kad galėtų vidutiniškai skaityti. Mokytas kinietis turi žinoti net iki 40,000 ženklų.

(Iš "Fact Digest.")

Italijos valdžia oficialiai prisipažino Anglijos pasiuntiniui Romoje, kad dabar ji siunčia Ispanijon generolui Frankui daugiau kareivių ir karo medžiagos, negu iki šiol siųsdavo. O Anglija vis skelbia "nesikišimą."

Kaip Lietuva Ruošiasi Dalyvauti Pasaulinėje New Yorko Parodoje.

Ateinančiais metais New Yorke atsidarys Pasaulinė Paroda, kurioj dalyvauti yra kviečiamos visos pasaulio valstybės. Lietuva taip pat gavo pakvietimą ir jau pradėjo parodai ruoštis. Ryšium su tuo šiomis dienomis New Yorkan atvyko iš Lietuvos p-lė M. Avietenaitė, generalinė Lietuvos valdžios komisarė parodos reikalams. Ta proga parodos pirmininkas, Grover Whalen, 30 rugpiučio surengė oficialiems Lietuvos žmonėms priėmimą. Dalyvavo: p. Žadeikis, p-lė M. Avietėnaitė ir p. Budrys su žmona. Iš parodos komiteto, be jo pirmininko, dalyvavo admirolas W. H. Standley, staty bos skyriaus architektas S. Voorhees, parodos federalinis pakomisaras Charles Spollard ir kiti.

Pusryčiaujant, parodos pirmininkas Whalen pasveikino lietuvius ir pareiškė savo pasitenkinimą, kad Lietuva dalyvauja parodoje.

Lietuvos atstovas p. Žadeikis padėkojo šeimininkui už malonų priėmimą ir pareiškė, kad Lietuva su džiaugsmu priėmė pakvietimą dalyvauti Pasaulinėje Parodoje, stengsis parodoje pasirodyti kuogeriausiai ir mano, kad ir pati daug ko galės joje pasimokyti.

Federalinis pakomisaras Spollard savo žodyje taip pat pasveikino p-lę M. Avietėnaitę. Sako: "Mes Amerikoje taip pat turime moterį parodos komisarę ir turim Darbo Departamento sekretorę Miss Frances Perkins, kuri nuoširdžiai sveikina Lietuvos generalinę komisarę kaipo vienintelę svetimšalę moterį komisarę ir linki jos kraštui ir jai geriausios kloties besiruošiant prie parodos."

P-lė M. Avietėnaitė padėkojo p. G. Whalenui ir visai parodos vadovybei už parodytą Lietuvai didelį prielankumą. Lietuva neateina į Pasaulinę Parodą konkuruoti su didelėm valstybėm—tai ne jos užduotis. Ji supranta parodos tikslą kitaip: kiekviena valstybė turi galimai tiksliau atvaizduoti savo kraštą koks jis tikrumoje yra ir parodyti kas jį charakterizuoja. Tokio tikslo Lietuva siekė Paryžiaus Parodoje ir rezultate gavo daugybę pagyrimų ir premijų (prizų), tarp jų patį aukščiausį pažymėjimą (grand prix) už savo skyriaus sutvarkymą. Kaip Paryžiuje, taip ir New Yorke Lietuvos paviljonas nebus prigrustas visokių prekių, bet bus atsižvelgta perdėm į jų kokybę.

Pirmam aukšte planuojama garbės salė, kur dideliais muralais, žymių Lietuvos dailininkų pagamintais, bus atvaizduota Lietuvos praeitis. Tos salės gale bus didelis žemėlapis, vaizduojantis Lietuvą jos didžiausios galybės metu, kuomet jos teritorija siekė nuo Baltijos iki Juodųjų Jurų. Svarbiausioje vietoje bus Vytauto Didžiojo stovyla. Tam pačiam aukšte bus atvaizduota atgimusios Lietuvos kulturinė raida, jos organizacinis gyvenimas ir tt. ir taip pat bus turizmo ir sporto skyriai.

Visas antras aukštas pavedamas Lietuvos žemės ukiui, pramonei ir prekybai. Per "Lietuvos Dieną" bus inscenizuotos "Pabaigtuvės," kur žiurovas galės susipažinti su musų, kaip žemės ukio krašto, liaudies dainomis, šokiais ir papročiais. Lietuva duos savo dirigentą ir šokių instruktorių, o pačią programą įvykdyti tikisi gauti pagelbos iš Amerikos lietuvių. Manoma, kad chorą galės sudaryti apie du tukstančiai dainininkų. Be to, bus keli šimtai šokėjų.

P-lė Avietėnaitė baigė savo kalbą šiais žodžiais: "Dar kartą dėkoju už nuoširdų priėmimą ir visokeriopą pagelbą, kurios jau turėjau progos patirti iš parodos vadovybės. Deja, man pačiai čia teks buti tik trumpą laiką. Man nesant, visos pareigos atiteks Lietuvos generaliniam konsului p. J. Budriui, kuris vykdys paviljono statybos ir kitus vietos darbus, susijusius su Lietuvos dalyvavimu šioj Pasaulinėje Parodoje. Neabejoju, kad tas prielankumas, kurį aš čia patyriu, bus suteiktas ir p. Budriui."

Tyrinėja Kalinių Spirginimą.

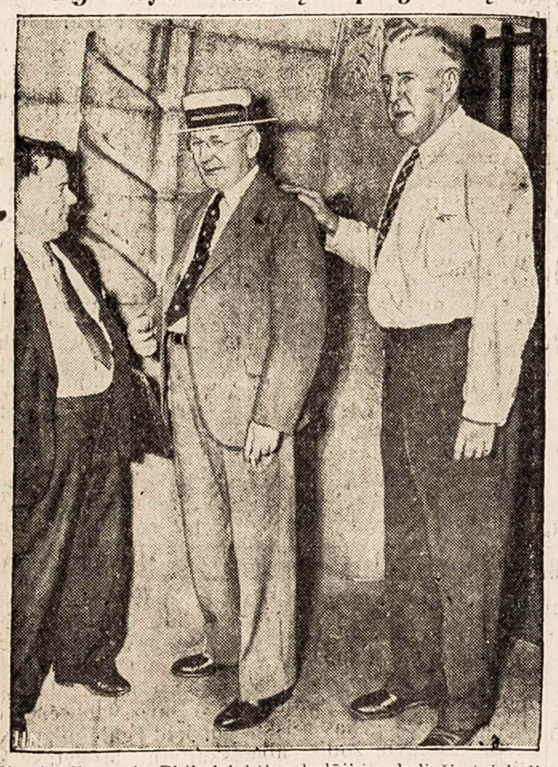

Šiomis dienomis Philadelphijos kalėjime keli šimtai kalinių buvo paskelbę bado streiką dėl nežmoniško kalėjimo režimo ir šuniško maisto. Kalėjimo vyriausybė nutarė užtai kalinius nubausti. Drąsesniems nulupo drapanas ir nuogus uždarė į aklinas celes, paskui prileido į tas celes verdančių garų. Keturi kaliniai buvo sušutinti mirtinai, o kiti baisiai apdeginti. Dabar Pennsylvanijos gubernatorius Earle liepė šitą skandalą ištirti ir kaltininkus tinkamai nubausti. Šitą žvėrišką kalėjimo viršininkų darbą tyrinėja ir miesto vyriausybė. Čia parodytas iš kairės į dešinę: Philadelphijos įstaigų inspektorius Donovan, miesto prokuroro padėjėjas Boyle ir to baisaus kalėjimo galva William Mills.

TRUMPOS ŽINIOS

Jungtinių Valstijų juodašimčiai, kurie dabar tyrinėja "prieš-amerikonišką" veiklą, "surado," kad prie tos veiklos priklauso: prezidento Roosevelto žmona, metodistų bažnyčios vyskupas Cushman, buvęs New Jersey gubernatorius Hoffman, Vassar kolegijos prezidentas prof. McCracken, North Dakotos senatorius Frazier, Minnesotos gubernatorius Benson, daugybė mokytojų, profesorių, rašytojų ir kunigų, kurie tik priešingi fašizmui.

Hitleris uždraudė "gryno kraujo vokiečiams" vartoti žydiškus vardus. Prie tokių vardų priskaitomi: Abner, Jonathan, Abigail, Denny, Dan, Sichem, Jezebel, Chinkė, Šemkė, Šprincė, Chaikė ir tt. Iš viso paskelbta 275 "nekošerni" vokiečiams vardai. Taigi ne vien tik Lietuvoje pavardės "lietuvinamos." Fašistai visi "patriotai."

Trockis Meksikoj rašo Stalino biografiją. Buvęs Sovietų karo komisaras tikisi užbaigti savo veikalą per 4 mėnesius. Kitą knygą Trockis rašo apie Leniną, su kuriuo jis įkurė Sovietų Rusiją. Knyga apie Leniną busianti užvardyta: "Rusijos Revoliucijos Tėvas."

Treji metai atgal Indianos valstijoj 8 metų vaikas, Clifford Cain, norėjo šautuvu pagąsdint savo motiną ir ant vietos ją nušovė. Pereitą savaitę ji taip pat "gasdindamas" nušovė jo 10 metų amžiaus brolis.

Francuzijos premjeras Daladier pasakė: Jei kils karas, tai Francuzijos priešai bus Vokietija, Vengrija ir Italija, o Francuzijos draugai bus Anglija, Sovietų Rusija ir Čekoslovakija.

Amerikos Mokytojų Sąjunga savo konvencijoj pasiulė Amerikos Darbo Federacijai, prie kurios ji priklauso, kad Federacijos vadovybė atnaujintų taikos derybas su CIO.

Texų valstijos kalėjime buvo nužudyti elektros kedėj du žmogžudžiai: Gollan H. Morgan, kuris buvo užmušęs savo žmoną, ir Jose Polance, kuris nušovė žmogų plėšimo metu.

Rudos miestely, Lenkijoj, 3,000 angliakasių buvo paskelbę bado streiką dėl algų nukapojimo. Jie užėmė kasyklą ir iškėlė juodą vėliavą do streikas iki pergalės." bo streikas iki pergalės."

Parvžiuje vėl susirinko Pabėgėlių Komisija, kuri stengiasi surasti vietą Vokietijos ir Austrijos žydams apsigyventi.

Per rytų Japoniją pereitą sąvaite perėjo baisus viesulas. Šimtai namų buvo sugriauta ir apie 1,000 žmonių sužeista.

Šešiasdešimts žydų pabėgėlių iš Austrijos buvo nuvykę garlaiviu į Suomiją, bet Suomijos valdžia jų neįsileido.

PARDUODU LIETUVIŠKUS BALANDŽIUS.

Juodgalviai, rudgalviai, geltongalviai ir baltgalviai Prisiunčiu i visas dalis Suvienytų Valstijų ir į Kanadą.
GEO. BENDORAITIS
520 Wilson St., Waterbury, Conn.

Vyriausieji Europos Karo Gandų Vaidintojai.

Ar Europoje dabar bus išvengta karo, ar ne, tai priklausys daugiausia nuo šitų žmonių, kuriuos matome šiame vaizde. Svarbiausį vaidmenį šituose karo ganduose vaidina Hitleris, kuris užsispyrė, kad pietiečiams (sudetams) vokiečiams Čekoslovakijoj butų duota pilna autonomija, kas reikštų laisvų nacių provinciją Čekoslovakų respublikoj. Čekoslovakai tam priešingi. Tam priešingos ir vokiečių darbininkų organizacijos. Bet šito akyplėšiškai reikalauja vokiški patriotai Čekoslovakijoj, kuriems vadovauja Hitlerio agentas Konrad Henlein. Jis čia parodytas iš kairės, su akiniais, o pats Hitleris vidury, su Čali-Čaplino usais. Iš kairės, su cilinderiu ant galvos, yra reakcininkas Chamberlainas, kuris suka Anglijos politiką fašistų pusėn. Iš dešinės, viršutinėj kertėj, Anglijos užsienio reikalų ministeris Halifax.

Pereitą savaitę New Yorkan atvyko popiežiaus delegacija, kad pakelti į "šventasias" davatką Firancišką Cabrini, kuri buvo gimusi Italijoj, bet darbavosi Amerikoje. Delegaciją pasitiko apie 50 davatkų iš New Yorko ir New Jersey.

Amerikoje gali kilti gelžkeliečių streikas, nes darbininkų derybos su kompanijomis sugriuvo. Gelžkelių kompanijos pareiškė, kad nuo 1 spalių jos nukirs visiems savo darbininkams 15 nuošimčių atlyginimo. Apie 1,000,000 gelžkeliečių dabar balsuoja klausimą: streikuot, ar nestreikuot?

Kinijos armijos vadas Čian Kai-šekas įsakė uždaryti visas "proletariškas organizacijas," kurias Kinijos komunistai buvo pradėję organizuoti fronto užnugary. Uždarytos ir studentų organizacijos, kurioms komunistai vadovavo.

Jeruzalėj anglai pakorė antrą žydą, Marcedają Švarcą, kuris nušovė arabų policininką. Čvarcas buvo policininką. Švarcas buvo dai žada ji apskelbti savo "šventuoju."

Vermonto valstijos farmeriai pareikalavo iš valdžios atlyginimo už nuostolius, kurių jiems pridarė stirnos. Valstijos komisija prisipažino, kad reikia atlyginti $157.75. Stirnos skaitosi viešoji valstijos nuosavybė, todėl valstija yra atsakominga ir už nuostolius, kokių jos pridaro farmerių laukams.

Japonijos valdžia nusiuntė Mussoliniui padėkos raštą, kad jis pritaria sunkiam japonų darbui "civilizuojant" Kiniją. Girdi, tiktai Italija, kaip civilizuota šalis, pilnai suprantanti japonų nešamą "civilizaciją" pasauliui.

Arabų kova prieš žydus Palestinoj nesiliauja. Tolyn ji darosi vis atkaklesnė. Arabus malšina anglų kariuomenė. Vien tik 19 rugpiučio ji užmušė 65 arabus.

Šiomis dienomis geležinkelio tuneliu Šveicarijon buvo įšmugeliuota iš Austrijos 1,000 žydų.

Sir William Seeds, buvęs Anglijos ambasadorius Brazilijoj, tapo paskirtas ambasadorium Maskvai.

Skusdami ir trukdydami federalinės valdžios statomą elektros įmonę Tennessee klony, privatinės elektros kompanijos pridarė valdžiai $13,500,000 nuostolių.

Vokietijoj sudužo autobusas, kuriuo važiavo kazokų choras. Trylika kazokų buvo sužeista labai sunkiai, o 10 lengviau.

Šiaurės Korėjoj, netoli nuo Kaigandos, įgriuvo anglies kasykla, užberdama 55 angliakasius. Visi žuvo.

SUŽINOK SAVO LAIMĘ!

Atspėk savo laimę. Palinksminkit savo draugus. Visi nori savo laimę žinot. Dabar jus galit lengvai atspėt su nauja kalade laimės atspėjimo kortų. Nieko nereikia išmokt—kortos viską pasako. Prisiųskite vieną dolerį ir gausite kaladą DeLuxe Fortune Telling Cards. Paklauskite veltui katalioge. OLVANI (7)
43 Banks st., Brockton, Mass.

DR. MARGERIS
Gydytojas ir Chirurgas
Valandos: nuo 10 ryto iki 2 p. p. ir nuo 6 iki 8:30 vakaro.
Šventadieniais: 10 iki 12 dieną.
3325 So. Halsted Street
CHICAGO, ILL.
Tel. Boulevard 8483

PAJIEŠKOJIMAI

Pajieškau VYTALIO GRIŽO, paeina iš Judriškių kaimo, Tryškių val., Šiaulių apskr. Apie 10 metų atgal gyveno Montelloje. Turiu svarbų reikalą. Kas žino kur jis randasi, malonėkit pranešti jo adresą, ar jis pats lai atsišaukia. J. Trušas (7
914 Washington st., Norwood, Mass.

Pajieškau draugo VINCO GIBO, paeina iš Suvalkijos, pirmiau gyveno Worcester, Mass. už virėją; jau 6 metai kaip iš Worcesterio išvažiavo, girdėjau gyvena Conn. valstijoj. Prašau atsišaukti. J. P.
Box 130, East Granby, Conn.

APSIVEDIMAI.

Pajieškau apsivedimui moteries tarp 35 ir 45 metų, gali turėti 1 ar 2 vaikus, be skirtumo tikėjimo. Kurios persiskyrusios neatsišaukite. Aš esu našlys, turiu vieną mergaitę 9 metų, turiu 100 akerių farmą ir gerai prasigyvenęs. Visi nauji budinkai ir stuba moderniškai įtaisyta su elektriku ir vanduo įvestas. Esu 50 metų amžiaus, blaivas ir išmintingas žmogus. Noriu kad moteris galėtų įnešti apie $1,000. (Mano nuosavybė verta $8,000 tai noriu kad ir moteris prisidėtų.) Prisiųskite fotografiją, pareikalavus sugrąžinsiu. P. Kaieda,
Rt. 3, Williamston, Mich.

Parduodu 40 Akerių

Geros žemės, molis su žvyru, namas 4-rumų ir sodnas. Žvyro kelias, 5 mailės į miestą. Kaina $700 cash, jeigu patiks nuleisiu žemiau. (7)
JOE DAUGIRDA
R. 2, White Cloud, Mich.

PARDUODU FARMĄ.

50 akerių, su gyvuliais arba be gyvulių. Gali pirkt su mažai pinigų ant lengvų išmokėjimų. Kaina labai prieinama. Wm. Meškauskas (6
R. F. D. 1, Corry, Pa.

TUOJ SUKAKS
25-ki METAI
KAI LIETUVIAI SKAITO
NAUJIENAS

Ir Tamsta prisidėk prie šio didelio burio lietuvių ir užsirašyk tą seniausį ir didžiausį Amerikos lietuvių dienraštį.

SUV. VALST. (už Chicagos) ir **KANADOJ, Metams tik $5.00.**

Vieną susipažinimui kopiją prisiųsime VELTUI.

Graži dovana tiems, kurie iškalno užsimoka už metus. Rašykit ir savo čekį ar money orderį siųskit.

NAUJIENOS
1739 SO. HALSTED ST., CHICAGO, ILLINOIS.

SVEIKAS IR GARDUS ALUS TAI LIETUVIŲ IŠDIRBYSTĖS
Brockert's ALĖ
KURIE NORI TIKRAI GERO ALAUS ATSIGERTI—PABANDYKIT TIKRO LIETUVIŠKO ALAUS.
JAU GAUNAMAS IR BONKUTĖSE
PRAŠYKITE VALGYKLOSE IR TAVERNOSE.
BROCKERT BREWING CO., Inc.
TELEFONAS Worcester—5-4334
81 LAFAYETTE ST., WORCESTER, MASS.
Bostono Skyrius, 1410 Columbia Road, South Boston, Tel. SOUth Boston 2271.

DAUGIAU APIE ŽMONIŲ NUOTAIKĄ SOVIETUOSE.

RAŠO P. CVIRKA.

Nesenai teko praleisti porą sąvaičių Žemaitijoje, netoli Telšių. Žuvaujant, medžiojant ar vaikščiojant pažeriais, po miškus teko susidurti su musų kaimo žmonėmis. Čia noriu patiekti keliatą lietuviško gyvenimo pastabų, kurios toliau paryškins ir iškels tam tikrus kontrastus mums kalbant apie naująjį Sovietų žmogų. Sakau apie naująjį, nes mano supratimu to senojo, neraštingo, prietarų, "samodurų," popų sujaukto, Čechovo Žmogaus futliare" tipo jau nebėra, o jeigu tam tikras procentas ir pasitaiko —jis gyvenimo nedominuoja.

Tačiau grįšime prie savo, artimo širdžiai lietuviško žmogaus. Vieną dieną su girininku Y. nuklydome į paežerę meškerioti. Ruošėmės jau sumerkti meškeres, kai iš po krumo išlindo senyvas žemaitis, nusiėmė kepurę, prispaudė ją prie krutinės ir tekinas, nulenkęs iki žemės žilą galvą, pasileido prie musų. Paklaustas, kur čia geresnis krantas, jis neatsakė, tačiau abejomis rankomis įsisiurbė į girininko ranką ir taikėsi ją pabučiuoti. Valandėlę vyko atkaklios, graudžiai juokingos grumtynės. Mačiau kaip senas kaimietis stengėsi žut but nutverti ir pabučiuoti girininkui nors vieną pirštą. Po šios vergiškos proceduros abu su girininku pradėjom gedyti senelį, kodėl jis taip daro. Stengėmės išaiškinti, kad dabar, berods, pas mus nieks to nereikalauja, išskyrus seno tipo kleboną, dar gal kokią poniutę — dvarininkę.

—Agi, ponel, įpratau iš seno... — prisipažino be gėdos kaimietis.—O senas paprotys naujo negadina...

Nors aš stovėjau per keliatą žingsnių arčiau kaimiečio, tačiau jis aplenkęs mane pirmiausia puolė prie toliau stovinčio girininko rankos. Netrukus supratau ir šią "pagarbos" pirmenybę: mat, girininkas buvo su uniforma.

Dabar antras pavyzdys, jau nebe su senu kaimiečiu, o su jaunu, apsitrynusiu, mokslų ragavusiu eiguliu. Su tuo pačiu girininku jau kitame ežere gaudėme blizge lydekas. Grįžus iš ežero, mus pasitiko kalbamasis eigulys. Apgailestavęs musų menką "derlių," eigulys nusivedė mus prie esančio durpyne griovio. Netrukus jis pasitvėrė žvejybos tikslams pritaikytą samtį — tinklą ir bėgiodamas griovio kraštais pradėjo semti iš jo gražius lynus. Pasirodo, eigulio butą ir žvejo, kuris neparduotą žuvies atsargą laikė tam reikalui paruoštame griovyje. Eigulys, ištraukęs apie trejatą kilogramų lynų, juos, kaip dovaną, įteikė savo viršininkui — girininkui.

Ką gi, dovana juk ne kyšis ir nesmerktinas daiktas! Tačiau tai buvo tik istorijos pradžia. Visu keliu iki namų eigulys nuolankiai šypsojos, su pagarba linkčiojo į kiekvieną girininko žodį ir bėgdamas tekinas pirma musų, atkeldinėjo vartus. Namų kieme mums paprašius gerti, jis pasišaukė lauke dirbusią žmoną, pats bėgiojo, vėl lydėjo, vėl plačiai savo viršininkui atkeldinėjo vartus ir linkčiojo, linkčiojo.

Daug kas pasakytų, jog čia mes susidurėm su paprastu, visiems žinomu lietuvišku svetingumu. Tačiau reikėjo skaitytojui matyti (ir manau, kad jis kasdien mato panašius daiktus!) šitą sceną ir jis lengvai butų atskvręs, kur prasideda svetingumas ir kur baigiasi tupčiojimas prieš poną, tiesioginį ar netiesioginį savo viršininką, prieš tas baltas, "daug galinčias" rankas...

Ir, tur but, šimtus analogiškų scenų jums teko matyti įstaigose, stebėti tas dirbtinas, bandančių įsiteikti "žemesniųjų" šypsenas, tą pernelyg išpustą pagarbą uniformai. Visos šitos baudžiavos, rusų priespaudos, dvarų ir klebonijų "etiketo formos" dar ir šiandien lenkia musuose kaimiečių žemesnio valdininko sprandą. Bet kodėl? Juk berods, ir įrašytas girininkas ir daugelis kitų inteligentiškų vallininkų to nereikalauja. Daugelis net piktinasi šiais vergijos likučiais. Ir vis dėlto atsakyti galėtumėm to paties seno žemaičio žodžiais:

—Įpratau iš seno... O senas paprotys naujo negadina...

Tik naivus galėtų manyti priekaištų, kad smerkdamas ne savo širdžiai artimą lietuvišką žmogų, o tik jame teberusinčius vergiškumo likučius, imsiuosi pavyzdžių iš svetur.

Keliaujant Sovietuose veik neteko žmonėse pastebėti tų feodalizmo, baudžiavos laikų "mandagumo," nusižeminimo prieš turtingesnį, aukštesnį, įtakingesnį bruožų. Vaikščiojant po kolchozo kiemą, lauką, sveikinantis su paprastais kaimiečiais, net su piemeniu, batų valytoju, jaučiau kažkokį jų veiduose ir žvilgsniuose rusintį statumą, dargi išdidumą. Jei kas ir priėmė arbatpinigius už patarnavimą, priėmė juos nelinkčiodamas, be to kalto drovumo, be "dlinnych poklonov."

Teko matyti kai prie teatro kasos langelio ne iš eilės prilindusį aukšto rango, ordenuotą vyrą griežtai perspėjo paprastas tramvajaus konduktorius ir "aukštesnysis" nukaitęs atsistojo į uodegos galą.

Išvykstant mums iš Jaltos Rašytojų poilsio namų, įdavėm tų namų vadovybei nunešt išregistruoti pasus. Namų vadovybė, neturėdama tuo tarpu kito atliekamo žmogaus, su pasais į miliciją pasiuntė kiemsargį. Grįžę iš pajurio sužinojome, jog kiemsargį kažkas klaidingai painformavo ir jis neišregistravo musų pasų. Pasidarė kvaila buklė: milicijos nuovada užsidarė, o neišregistravę mes negalime keliauti, nors laivo biletai kišenėje, viskas kelionei paruošta. Mažai ko truko ir mums grėsė pasidaryti keliatą šimtų rublių nuostolių. Poilsio namų direktorius užsipuolė "kaltininką" kiemsargį, pavadindamas jį žiopliu. Tačiau kiemsargis aiškiai ir griežtai direktoriui atkirto:

—Aš — kiemsargis ir savo pareigas vykdau. O jeigu jums reikalingas žmogus bėgioti į miliciją — pasisamdykit jį... Žiopliu, patarčiau, manęs nekrikštyti, dabar ne tie laikai!

Ir ką gi?! Esmėje kiemsargis buvo ne kaltas ir po jo tvirtai užimtos pozicijos direktorius nesmagiai prikando lupą.

Tokių statumo, nepriklausomumo bruožų Sovietų gyvenime pastebėsite kiekviename žingsnyje: teatruose, gatvėje, traukiniuose restoranuose, tramvajuose... Analogiškų pavyzdžių galėčiau suminėti dešimtis.

Teko patirti Sovietų įstaigose, viešbučiuose ir kitur nemaža biurokratijos faktų. Biurokratizmas, pasirodo, ne taip lengvai išgydoma liga, nors Sovietų laikraščiai kasdien apšaudo tokius naujųjų laikų "golovotiapus," visokius Oblamovus, unterius Prišibėjevus, Pliuškinus, Manilovus iš trestų, komisariatų. Tačiau nesunku pastebėt, kad prieš tokius biurokratus atėjęs su reikalu Sovietų pilietis jokiu budu nebando atsitraukti atatupsčias, o lygiai drąsiai, visomis galimomis priemonėmis reikalauja savo, nebodamas taip vadinamų "autoritetų." Skaitytojui gerai suprantama "autoriteto" sąvoka, kuri kitose šalyse dar tebevaidina tokį žymų vaidmenį, prie kurių kabineto durų pilietis žingsniuoja zuikelio žingsniu.

Sovietuose neteko pastebėti kareivį ar žemesniojo laipsnio kariškį atiduodant pagarbą teatre, gatvėje, traukiny aukštesniam laipsniui. Tai vienas iš daugelio Sovietų tarpusavio santykių bruožų. Pasirodo, jog karinio mandagumo formos naudojamos tik kariškiui einant savo pareigas. Aišku, kad šitokiu elgesiu nesugriaujamas "autoritetas," o tik autoritetizmas, nes apie Sovietų armijos disciplinuotumą netenka ir kalbėti.

Žmonių santykių srityje, jeigu palyginti prieškarinę rangų, laipsnių, luomų, "činų" Rusiją su šia diena, jaučiamas nepaprastas šuolis į demokratizmą. Negalėčiau tvirtinti, kad visi ir su visais visose Sovietų įstaigose ir srityse elgiasi lygiai angelai. Bet ką patyriau ir mačiau viešajame gyvenime, be mažiausio perdėjimo galiu sakyti, kad žmonėse nebejauti daugybės tų vergiškumo, pataikavimo, keliaklupsčiavimo prieš "asabas."

Vieša palaikų savikritika laikraščiuose ir žurnaluose, išskyrus gal partijos aparato viršunes, kasdien užima daug vietos ir ji padeda Sovietams kovoti su biurokratizmu, visose gyvenimo srityse.

Dar vienas geras bruožas turįs tiesioginį ryšį su žmonių santykiais—drąsa. Kalbinkit gatvėj, mokykloj, lageryj, kolchoze mažą vaiką ir jis jums drąsiai, nemirkčiodamas, nepasprukdamas atsakys kaip sugebėdamas. Drąsa, savistovumas, nebijimas guzikuotų, velnių raguotų ir baubų Sovietų jaunuomenę išskiria iš kitų ir ją dėl to mėgstama vadinti naujojo žmogaus vardu. Suprantama, kad vaiko drąsai, jo charakterio, draugiškumo jausmų plėtrai padeda ne tiek amžinas prisirišimas prie mamos sijono, kiek jaunuomenės organizacijos kolektyvas, į kurį jis įjungiamas pradedant darželiu, (jasli) baigiant pionieriais. Tiesa, ilgai ignoruotas, Sovietuose šiandien vėl grąžinamas vaiko auklėjimui teigiamas šeimos veiksnys.

"L. Ž."

Įdomesnės Akimirkos iš LDS Sporto Olimpijados.

Čia matome keliatą LDS sportininkių, kurios dalyvavo LDS sporto olimpijadoje 14 rugpiučio, LDS suvažiavimo metu, Schenley Parke, Pittsburghe. Vaizdelio viršuje matosi merginų 100 yardų bėgimo finalas. Skaitant iš dešinės į kairę, bėga: Franė Arlisaitė, Ipatija Puniškaitė (abidvi chicagietės), Milda Škleraitė (šių lenktynių laimėtoja) ir Marytė Gutauskaitė (abidvi iš Clevelando). Apačioje, dešinėj, parodyta Zofija Vaiginaitė, kuri laimėjo 60 yardų bėgimo lenktynes. Apačioje, dešinėj matosi clevelandietė Marytė Gutauskaitė, laimėjusi šokimą į aukštį.—Courtesy Pittsburgh Press.

LIETUVIŲ LAISVĖS MYLĖTOJŲ DRAUGIJA
WAUKEGAN, ILL.

VALDYBA 1938 METAMS.

A. Bilvinskas — pirmininkas, 711 — 8-th st., Waukegan, Ill.
Jos Mačiulis — pirm. pagelbininkas, 906 Prescott St. Waukegan, Ill.
Suzana Gabris—nutarimų rašt. 730 McAlister ave., Waukegan, Ill.
Emilija Kernagis—turtų rašt. 720 Vine Place, Waukegan, Ill.
K. Vaitiekunas — kasierius, 726 — 8th St., Waukegan, Ill.

Kasos Globėjai:
J. Petraitis, D. Lauraitis.

Knygiai:
D. Lauraitis, K. Ambrazunas.

Maršalkos:
P. Rukštalis, J. Jarušaitis.

Susirinkimai šaukiami paskutinį nedėldienį kožno mėnesio, 1:00 v. po pietų, Liuosybės Svetainėje, kamp. 8th ir Adams Sts., Waukegan, Ill.

Lengvas Budas Išmokt Angliškai.

Rankius reikalingiausių žodžių ir pasikalbėjimų. Ši knyga sutaisyta taip lengvai ir suprantamai, kad kiekvienas gali greitai išmokt kalbėt angliškai. Joje telpa netik atskiri žodžiai, bet čieli sakiniai, pasikalbėjimai darbo jieškant, važiuojant kur nors, nuėjus krautuvėn, pas daktarą, pas barzdaskutį, pas kriaučių ir tt. Su fonetišku įstarimu ir gramatika. Antra padidinta ir pagerinta laida. Sutaisė St. Michelsonas. Pusl. 95. ..... 35c.

PAPARČIO ŽIEDAS IR KETURIOS KITOS APYSAKOS:
(1) Neužsitikintis Vyras; (2) Žydinti Giria; (3) Klaida; (4) Korekta. Jose nurodoma kaip žmonės paikai tiki į visokius prietarus, burtus ir tt. Kaina ..... 15c.

Rašto Istorija. Pagal A. B. Schnitzerį sutaisė Šernas. Aprašo, kokiu budu žmonės rašyti išmoko, kokiu budu išdirbo sau raštą kiekviena žmonių tauta ir tt. Chicago, 1905, pusl. 304. Apdaryta $2.50

VIRĖJA

Knyga apie valgių gaminimą. Knygoje randasi 340 receptų, 224 puslapiai. Mokslliniai aiškinama maisto rušis, kiek kuri iš valgomų daiktų turi vitaminų, kaip sutaisyti maistą, kad jis nevien tik butų skanus, bet turėtų balansuotą vitaminų kokybę.

Knygą sutaisė K. Petrikienė, išleido A. L. D. L. D. Moterų Skyrius. Kaina $1.00.

Reikalaukite: "KELEIVIS",
253 W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

MOTERIMS PASISKAITYT

ŠĮ SKYRIŲ TVARKO M. MICHELSONIENĖ.

APIE LYTIES LIGAS.

Lyties ligos, rodos, yra taip jau senos, kaip ir pati civilizacija. Kalba apie jas gilios senovės gydytojai, mokslininkai, filozofai ir šiaip jau rašytojai. Kalba apie jas ir labai romantiškos žydų pasakos, "Biblijos" arba "Šventojo Rašto" autoriai. Kalba, galima sakyti, visi. Tačiau kalba labai atsargiai, tokiu rimtu ir drausmingu tonu, kad ne visi girdėtų.

Be galo stebėtina, kodėl žmonės per tiek metų neišmoko ir nejprato žiurėti į lyties ligas taip jau šaltai ir atvirai, kaip jie žiurį į difteriją, škarlatiną, plaučių uždegimą, vėžį, reumatizmą ir tt. Kodėl lyties ligos vis dar tebėra visuomenės akyse kokia tai paslaptis, apie kurią galima tik patylomis tekalbėti, o "geroje draugijoje" visai tylėti? Kodėl?

Ir gaila, ir kartu juokas ima, kai nekurie ligoniai, nors ir gerokai apsiskaitę ir jau seniai nebe tuščią galvą ant savo pečių nešioją, su lytiška liga gydytojo kabinetan atėję vis dėl to patylomis kalba, dairosi, nuogąstauja, rodos, kad kas už durų prie rakto skylutės tupėtų ir klausytų-žiurėtų. Daugelis šitų ligonių pradeda pasakoti labai seną, jau visai nudevėtą pasakaitę: "Sarmata ir sakyti—tikrai sarmata, gydytojau, su kokia liga aš čia dabar atėjau.' Ir vis rankas trina, akis užvožia, tartum jis butų jauną mergaitę užpuolęs arba žmogų nugalabijęs. Kai kurie save labai aštriai nukaltina, kad "paleistuvystės ligą" gavę, prieš žmones ir Dievą nusidėję. O atsiranda ir tokių, kurie "dėl sarmatos" visai pas gydytoją neina ir nesigydo. Pasėkos aiškios: liga įsisenėja ir gana dažnai tokie ligoniai ir kitus apkrečia.

Laikas mesti iš galvos, laikas išgyvendinti iš visuomenės senus prietarus ir papročius. Juk mokslininkai nepaskirsto (neklasifikuoja) ligų "doromis" arba "nedoromis," "sarmatlyvomis" arba "nesarmatlyvomis." Jie tik žiuri, kad liga butų gerai pažinta ir jos išgydymui tikri vaistai surasti. Taip ir visi kiti, man regis, turėtų į ligas žiurėti.

Dabar, tiesa, jau pradedama atviriau ir apie lyties ligas kalbėti. Jau net ir kapitalistinėje spaudoje, kur pirmiau žodis "gonorėja" arba "sifilis" buvo baisi šmėkla, šiandien jau įsigijo pilietinių teisių ir yra viešai spausdinamos. Jau atvirai pasakoma šitų ligų pavojingumas ir žalingumas. Jau atvirai kalbama apie apsisaugojimą nuo jų, gydymąsi ir jų išnaikinimą visuomenėje. O tai, šiaip ar taip sakant, yra labai stambus žingsnis pirmyn.

Baigdamas turiu pasakyti, kad medicinos mokslas jau turi labai gerų vaistų lyties ligoms gydyti, ypač sifiliui. O vis dėlto dar ir šiandien lyties ligos nemaža gyvasčių nušluoja, nemaža paliegėlių ir bepročių padaro, visokių nelaimių pasaulyje prisėja! Kalti čia, žinoma, visuomenės mokytojai, kulturintojai; kalta vietos ir viso krašto valdžia; kaltos ekonominės sąlygos; kalti, pagaliau, ir patys žmonės.

Dr. Š. Margeris.

INDIJOJ PRIGĖRĖ 30 ŽMONIŲ.

Šiaurės vakarų Indijoj, Tehri valstijoj, vanduo išvertė kalnų užtvanką ir nunešė 30 žmonių.

Gromata Maikio Tėvui.

Tegul bus pagarbintas senas mano frentas, staršas vyčių vaisko generolas!

O dabar apznaiminu, kad man buvo biskį markatna, ba nespėjau ant čėso nusiųsti savo padotką ant generališkų tavo padnackų.

Matai, visi mes turim savo trubelių. Tu turėjai faitą su paliokais, o aš turėjau rokundą su savo šonkauliu, kitaip pasakius —su boba. Manoji kasdien kelia vainą ir stoja už Polščių, o aš, kaip žemaitis, stikinu už savo lietuvišką vierą. Ji mane vadina durnium, o aš ją vadinu berazume. Bet kaip žemaitis, aš vis už ją kytresnis ir kaip kada apmoniju. Taip ir dabar buvo. Apsimečiau ligoniu ir sakau, kad reikia nusiųsti Maikio tėvui du rubliu, kad prisiųstų gyvatinės, ba per šventą Kazimierą jis pagavo 4 žalčius ir visus dabar turi šnapsu užpylęs. O jeigu negausiu gyvatinės, sakau, tai išgersiu visus jos lašus nuo činčibaro.

Ji tuoj persimainė ir sako: nedurnavok. Rytoj nuvažiuosiu ant Brieporto ir nusiųsiu tam Maikio tėvui du rubliu.

Na, ir ve kas atsitiko. Nuvažiavo ir da vieną naują žalnierių į tavo vaiską prikalbino. Taigi dabar prisiunčiu tau ir už ji 2 rubliu.

Taigi ir tu buk kytresnis su paliokais, tuomet tavo feisas nenukentės. Jeigu ir nueisi pas juos į saliuną, tai į akį negausi. Priešingai, jie sakys: 'Ten psiakrew Litvin to mondry cholera."

Pašlovintas tavo frentas,
Mister K. Buožis.

Ar Buvo Kristus?

Išėjo iš spaudos nauja knyga,
MYTAI APIE KRISTŲ

Knygoje rasite legendas apie Kristų, kaip jisai buvo įdievintas, ir kaip tapo Dievo sunumi.

TIKIME Į KRISTŲ, todėl turime žinoti kaip mytai apie Kristų susidarė. Žinosite kaip krikščionys pasisavino nuo pagonų pasaką apie Kristų, Kalėdų ir Velykų šventes, o dabar krikščionys vadina pagonis bedieviais. Atrasite kad net Biblija nežino kada Kristus gimė, mirė ir kada jisai buvo nukryžiavotas.

MYTAI APIE KRISTŲ knyga turi 111 puslapių. Kaina tiktai 35 centai. Galima gauti "Keleivio" afise arba pas

T. J. KUČINSKAS,
3501 So. Union Ave.,
CHICAGO. ILL.

SVEIKATA

TAI DIDELĖS SVARBOS VEIKALAS KIEKVIENAM ŽMOGUI.

Toje knygoje yra pamatinės žinios iš Anatomijos, Fiziologijos ir Hygienos.

Kas skaitys tą knygą, tas sužinos apie savo kuno mechanizmą ir tokių dalykų, kokių pirma nežinojo.

Knyga labai puikiai iliustruota, taip kad kiekvienas aiškiai gali suprasti ir matyti savo kuno organus paveiksluose.

Knyga 340 puslapių, gražiai audimu apdaryta.

Kaina $2.50

KELEIVIS
253 Broadway So. Boston, Mass.

KAS GIRDETI LIETUVOJE

(Nuo musų korespondentų ir iš Lietuvos Laikraščių.)

DIDELIS GAISRAS VILKIJOJE.

Ugnis padarė apie 500,000 litų nuostolių. Apie 120 žmonių liko be pastogės.

Rugp. mėn. 6 d. Vilkijoje kilęs gaisras per pusantros valandos prarijo 21 namą, paliko apei 120 žmonių be pastogės ir padarė už apie pusę milijono litų nuostolių.

Gaisras kilo Vyduno ir Kauno g-vių — pačiame miestelio centre. Ten daugiausia namai medininiai, tik vienas kitas turėjo nuo gaisro saugojančias muro sienas. Namai toje miesto dalyje buvo labai sugrusti prie vienas kito. Tad kilęs gaisras bematant apėmė kuone visą miestelio kvartalą, kur gyveno per 100 žmonių. Jau po 15-20 minučių apie 10 namų skendėjo ugnyje. Kilus sąmyšiui, gyventojai bėgiojo lyg pamišę ir nežinojo, kur slėptis nuo ugnies.

Vietos ugniagesiai, kurių ten esama apie 40, mėgino gesinti jau smarkiai liepsnų apimtus trobesius, bet jų kova tetruko apie 5 minutes. Pradėjus veikti motorui sprogo siurblys ir ugniagesiai nuleidę rankas turėjo žiurėti, kaip ugnis kas minutė vis rijo naujus namus. Gyventojai, kurių namai yra arčiau miesto centro, pradėjo kraustyti savo daiktus į daržus, sodus ir laukus.

Po pusvalandžio į Vilkiją atskubėjo Vilijampolės savanorių ugniagesių komanda su vienu automobiliu ir Kauno miesto ugniagesių komandos automobilis. Vėliau atvyko Kauno miesto savanorių ugniagesių komandos automobilis, du auto rinktinės automobiliai ir apie 12 Kauno rezervo policijos.

Skaitant ir Vilkijos ugniagesius, prie gaisro susirinko apie 100 vyrų. Kadangi Vilkijoje iš viso tėra tik trys šuliniai, o ten, kur kilo gaisras, šulinio visai nėra, tad ugniagesiams vandens teko imtis iš Nemuno.

Ugniagesiai pirmiausia iš visų pusių apjuosė degamąjį kvartalą, nes buvo didelis pavojus gretimiems mediniams namams. Išgelbėti degančių namų jau nebebuvo galima.

Gaisro vieta atrodo niuriai. Tarp kyšančių iš degėsių kaminų riogso nuo kaitros susiraitę įvairus geležiniai daiktai, apdegusių prekių likučiai, sudraskytos pagalvės, stalai, kėdės ir manta.

Besibaigiant gaisrui paaiškėjo, kad sudegė 21 trobesys. Iš jų 17 gyvenamųjų namų ir 4 sandėliai ar tvartai.

Apie 100-120 žmonių neteko pastogės. Beveik visas turtas gaisro apimtame plote, sudegė. Kiti žmonės išbėgo tik su baltiniais. Gaisras sunaikino dvi geležų krautuves, manufakturos, kolonialinių prekių ir kt. krautuves, javų sandėlį, restoraną ir kt.

Daugumas sudegusių namų nebuvo apdrausta. Pasak nukentėjusių, iš 21 sudegusio pastato tebuvo apdrausti tik keli. Prekės nebuvo apdraustos. Gaisras padarė už pusę milijono nuostolių.

DIDELĖS KAITROS.

Rozalimas. — Jau keturios savaitės kaip užėjo didelės kaitros ir per tą laiką nebuvo nei trupučiuko lietaus, dėl to viskas džiusta. Daržai nebeauga, dobilų ir pievų atolas išdžiuvo. Kaitros per greit pribrandino nepilnai priaugusius grudus.

Ventoje Prigėrė Petras Čiteikis.

Papilės valsčiuje, Šiaulių apskrity, ties Urbaičių kaimu prigėrė Ventos upėj besimaudydamas Petras Čiteikis, kilęs iš Miekiškės kaimo. Jis čia tarnavo pas savo giminaitį, Vincą Kovėrą. Čiteikis buvo sumanęs išsimokyti plaukti. Paskutinėmis dienomis jis buvo pradėjęs daryti pirmus drąsesnius bandymus išsilaikyti ilgiau vandens paviršiuj. Minėtąją dieną, sekmadienį, jis maudėsi su jauno amžiaus draugais ir džiaugėsi, kad jau tą dieną, jam tikrai sekėsi plaukti. Venta dabar yra gerokai patvinusi.

Beplaukdamas jis pavargęs ir norėjęs atsistoti ant dugno pailsėti, tačiau pataikęs į gilesnę vietą, nusigandęs ir pradėjęs skęsti. Jį gelbėti šoko netoli buvęs Steponas Učа, kuris su visais rubais priplaukęs stvėręs rankomis ėmė traukti laukan, bet tuo tarpu skęstantis apkabino jo kaklą ir galvą ir pradėjo abu murdytis po vandenį. Grumtynės vyko su dideliu įtempimu, kol pagaliau, gelbėtojas, budamas dar kiek stipresnis, paėmė viršų ir suspėjo dar nors pats išsigelbėti. Kadangi nuskendo sekmadienį, tai žmonių iš plačių apylinkių susirinko nepaprastai daug pamatyti nuskendusio.

SIULO TEISMUOSE PANAIKINTI PRIESAIKĄ.

"Teisės" žurnale iškeltas liudytojų priesaikos panaikinimo klausimus.

Nurodoma, kad teisybei surasti priesaika menkai tepatarnaujanti, nes kasdien po keliolika kartų vartojama netenka nei įspudžio, nei reiškmės. Priesaika virtus paprastu formalumu, neišvengiamu bylos atributu. Teisei surasti esančios reikalingos tokios priemonės, kurios skatintų tiesą sakyti. Todėl priesaikos aktus iš teismų proceso esą reikalinga išbraukti ir Baudž. statutą pakeisti ta prasme, kad už melagingą liudijimą teisme skiriamos tos pačios bausmės, kurios dabar taikomos už melavimą prisiekus. Pagaliau, jeigu ir laikyti priesaiką turinčią reikšmės, tai už jos sulaužymą pilietį bausti ne valstybinio teismo dalykas, nes priesaika yra religinis aktas, tai ir už jos sulaužymą tegul baustų religiją, kaip baudžia už išpažinties nėjimą, mišių neklausymą ir kt. religinius nusižengimus.

BAISI ŽMOGŽUDYSTĖ ALYTAUS APSKRITY.

Bozorai, Alytaus apskr. Liepos 22 d. ukininko (totorių tikybos) Janušausko žentas Bagdonavičius dėl šeimyninės nesantaikos nežmoniškai sumušė savo žmoną. Jo uošvis, jo žmonos tėvas, ją nuvežė Alytaus apskričio ligoninėn. Grįžus namo jį laukuose sutiko jo žentas Bagdonavičius ir revolverio šuviu jį nušovė, o pats pabėgo į laukus ir ginkluotas revolveriu ir granata slapstėsi laukuose. Bet liepos 26 d. buvo rastas laukuose ir pats nusišovęs.

Gulivero Kelionės į Nežinomas Šalis.

Labai graži ir interesinga apysaka, pilna sujaudinimo. Su paveikslais. Kaina ..... 50c.

Tikėjimų Istorija. Parašė P. D. Chantepie de la Sausaye, Teologijos profesorius. Vertė lietuvių kalbon J. Laukis. Knyga didelio formato, 1086 pusl su daugybe paveikslų visokių tikėjimų dievų, dievaičių, relikvijų, bažnyčių, šventinyčių ir tt. Gražiais tvirtais apdarais. Chicago, 1914, pusl. 1086. Kaina $7.00

Japonų "Civilizacijos" Pavyzdys.

Japonijos militaristai skelbia pasauliui, kad jie nešą "civilizaciją" Kinijai. Jei kas nežino, kaip toji japonų "civilizacija" išrodo, tai tegul pasižiuri į šį paveikslėlį. Čia guli kruva lavonų. Tai japonų išskersti kiniečiai, kurie buvo paimti nelaisvėn.

Per Mėnesį Perkunija Sudegino Lietuvoje Apie 100 Trobesių.

Vien tik rugpiučio 2 d. Vilkijos apylinkėse degė 7 ukiai.

Šįmet Lietuvoje orai labai nepastovūs. Nuo liepos mėnesio pradžios iki rugpiučio pirmųjų dienų per įvairias Lietuvos vietas praužė net kelios smarkios audros su stipria perkunija, kuri ukininkams pridarė gana daug nuostolių. Liepos mėnesio viduryje audra praužė per pietrytinę Lietuvos dalį, kur perkunas uždegė apie 15 įvairių trobesių. Be to, tuo pat laiku Kaišiadorių, Žiežmarių, Žąslių apylinkėse perkunas mirtinai nutrenkė net 5 žmones ir keliatą gyvulių. Prieš pusantros savaitės nemaža audra su viesulu praužė per Balbieriškio-Prienų apylinkes. Taip pat iki rugpiučio mėnesio pradžios, žaibui įtrenkus, sudegė nemaža trobesių Dzukų krašte, Vilkaviškio, Mariampolės, Šiaulių ir Panevėžio apskrityse.

Bene smarkiausia perkunija, kuri pridarė daugiausia ukininkams nuostolių, buvo rugpiučio 2 d. Vilkijos-Raudondvario-Babtų apylinkėse, tą naktį griaustinis be paliovos griovė apie puspenktos valandos. Rugpiučio 2 naktį praužus audrai ir perkunijai, Vilkijos apylinkėse (abiejose Nemuno pusėse) buvo matyti net 7 gaisrai. Poskui paaiškėjo, kad tą naktį šiose apylinkėse perkunas trenkė net keliasdešimts kartų. Buvo sudegintа nemaža ukininkų trobų. Tą pat naktį audra ir smarkus lietus kai kurių ukininkų javus ne tik išguldė, bet ir prie žemės visai priplakė.

Nuo liepos 4-5 d. iki rugpiučio pradžios Lietuvoje nuo perkuno įtrenkimo sudegė apie 100 įvairaus didumo trobesių. Daugelis sudegusių trobesių nebuvo apdrausti.

ŠAKIŲ APSKRITY PERKUNAS SUDEGINO DAUG TRIOBĖSIŲ.

Šakių apylinkėje liepos 28 dieną siautė audra su smarkia perkunija. Perkunija padegė daug triobesių ir padarė didelių nuostolių.

Bartupio kaime, Gelgaudiškio valsč. griausmas trenkė į Antano Višinsko kluoną ir jį padegė. Sudegė ten buvęs šienas ir daug smulkesnių daiktų.

Turtas buvo neapdraustas.

Jotijos kaime, Ploščių valsč., griaustinis trenkė į pil. Pranevičiaus kloną ir padegė. Klounas buvo dar visai naujas, jame buvo daug ukio mašinų, kurių, ugniai greitai išsiplėtus, išgelbėti nepasisekė.

NUOSTOLINGAS SUSISIEKIMAS SU LENKIJA.

Prasidėjus susisiekimui su Vilniaus kraštu ir Lenkija, Vievio stotis padaryta II klasės stotimi ir dabar praplečiama. Patirta, kad tik pats susisiekimas su Lenkija yra labai nuostolingas ir Lietuvos ir Lenkijos geležinkelių valdyboms, nes dažnai per demarkacijos liniją pereina tik tuštutėliai traukiniai.

AUDROS PRIDARĖ DIDELIŲ NUOSTOLIŲ DZUKIJOJE.

Audros vis nesiliauja teriojusios Dzukiją. Nei viena Lietuvos dalis šiais metais tiek nenukentėjo nuo audrų ir perkunijų, kiek Dzukija.

—Tur but, kas užsiundė ant musų šitas audras ir perkunijas, nes mes tokių audrų neatmenam, — kalba seni žmonės. Ir tikrai.

Štai, ukininkai nespėja atsipeikėti nuo vienos audros, kuri jiems pridaro milžiniškų nuostolių, užeina kita.

Bet visų didžiausia audra su perkunija praslinko čia rugpiučio 1 d., kuri padarė milžiniškus nuostolius.

Minėtą dieną po pietų atslinko iš pietų, rytų ir šiaurės juodi debesiai, baisiai uždami, kas rodė didelę audrą. Staiga jie visi susijungė į vieną didelį juodą debesį ir pabiro, kaip iš maišo, riešuto didumo ledai. Prasidėjo baisios audros, ėmė trankytis perkunas.

Smarkus viesulas išvertė daug medžių, išlaužė vaisinių medelių, apdraskė ir visai nuvertė nemaža šiaudinių stogų ir nukrėtė labai daug vaisių; visu ruožtu, kuriuo praužė smarki audra, vasarojų ir kviečius visai iškapojo ledai viskas sumaišyta su žeme, grynuoja tik laukai, taip pat ledai sunaikino linus, smarkiai apkapojo šakniavaisius ir apdaužė medžių lapus.

Smarki perkunija taip pat pridarė nemaža nuostolių: apylinkėje buvo matyti keliatas gaisrų.

Po praėjusios audros apylinkių vaizdas labai liudnas. Kur anksčiau buvo vasarojus, daržai ir žmonių nesuvežti rugiai, dabar viskas tik su žeme sumaišyta, namai apdraskytais arba visai nuverstais stogais, medžiai išrauti ir daugelyje vietų be šakų ir lapų, nuo kalnų čiurlena upeliai, nešdami ledų gabalus, ir sodai be vaisių.

Audra daugiausia palietė Seisijų ir Miroslavo valsčių ukininkus. Daugiausia nukentėjo Mankunų ir Seiliunų km. ukininkai.

Audros padaryti nuostoliai neapskaičiuojami, tiesiog milžiniški.

Dabar nukentėję ukininkai dar džiaugiasi, kad galės pasinaudoti naujai įsteigto "nuo audrų nukentėjusiems ukininkams šelpti" fondo pašalpomis, ir tuo bent dalinai galės padengti audros padarytus nuostolius.

BIAURI ŽMOGŽUDYSTĖ TELŠIŲ APSKRITY.

Telšių apskrity šiomis dienomis buvo biauri žmogžudystė. Bagdonavo girininkijos eigulys B. Spridavičius dėl nežinomos priežasties nužudė pas jį tarnavusią Julę Remeikaitę. Spėjama, kad nužudymo priežastis yra miško medžiagos išeikvojimas. Vienas žmogus tikrai matęs, kad B. Spridavičius Remeikaitę nužudė. Jis liepos 30 d. 8 vai. ryto ėjęs į Bagdonavo pievas piauti šieno ir pastebėjęs bėgančią nuo B. Spridavičiaus gyvenamų namų mergaitę, eigulio tarnaitę, galvą susiėmusią, o ją vijos B. Spridavičius su brauningu rankoj. Ji perbėgo per Aitros tiltą ir bėgo į pietų pusę. Netoli nuo Aitros upės Bolius Spridavičius pasivijęs davė brauningu per galvą, įmetė į Aitros upę ir koja primynęs laikė ir sakė: "Žalty, ar besakysi?". Remeikaitė buvo dar jauna, vos 17 metų mergaitė. Jos nelaiminga mirtis šeimos ir giminių tarpe sukėlė gilaus liudesio.

KAIP TAPTI SUVIENYTŲ VALSTIJŲ PILIEČIU?

Aiškiai išguldyti pilietybės įstatymai su reikalingais klausimais ir atsakymais lietuvių ir anglų kalbose. Antra peržiūrėta ir pagerinta laida. Kaina ..... 25c.

PAGARSINIMAI 'KELEIVY'

Norint, kad pagarsinimas tilptų GREIT, reikia priduoti garsinimą administracijon nevėliau PANEDĖLIO VAKARO. Siunčiant per paštą, reikia pasiųst iš anksto, kad paskelbtų mus ne vėliau kaip panedėly. Vėliau gauti garsinimai į tos savaitės numerį nespėjama patalpint.

Norint, kad garsinimas nesustrukdytų, syklu su pagarsinimu reikia siųsti ir mokestį.

DRAUGIJOMS renginant pikniką ar kitokį parengimą, trumpą pranešimą patalpinam už $1.00. Už didesnius garsinimus skaitoma nuo colio.

Už pajieškojimus darbininkų, pardavimus ir kitokius smulkius pranešimus, kaina 2c. už žodį. Stambesnėm raidėm antgalvis—15c. extra.

"Keleivio" prenumeratoriams už pajieškojimus giminių ir draugų, kaina 1c. už žodį. Mažiausio pajieškojimo kaina 50c.

Norint pajieškot su pavelkslu, reikia pasiųst fotografiją ir klaust kainos.

"KELEIVIS," 253 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

SIENINIAI
KALENDORIAI
1939 METAMS.

Užlaikau daug visokių rušių ir visokia kaina Sieninių Kalendorių. Biznieriams padarome su jų apgarsinimais ir pigiai. Kurie norėtų pardavinėt pavieniais arba norint agentauti, geros išlygos. Turime ir Dariaus-Girėno Kalendorių su jų aeroplanu. Prisiunčiame į namus kas reikalauja. Vienas 25c.—5 už $1.

Z. GILEVIČIUS
73 Hartford Ave.,
NEW BRITAIN, CONN.

Pulti, Ar Nepulti?

Hitleris su generaliniu štabu per manievrus žiuri į Čekoslovakijos pusę ir galvoja: pulti tą šalį, ar nepulti? Fašistams norėtųsi ją pulti, bet jie bijosi demokratinių valstybių. Jeigu jos sumušė kaizerį, tai tokiam Hitleriui galėtų ir kailį nulupti.

GRAŽIOS EILĖS, DAINOS IR BALADOS

SIELOS BALSAI

Papuošta daugeliu spalvuotų puikių paveikslų, 223 pusl. didžio, apie 150 įvairių eilių, tinkamų deklamuot viešuose susirinkimuose.

PALINKSMINS JUSŲ LAISVAS NUO DARBO VALANDAS.

Knygoje yra trijų rųšių eilės:
TAUTIŠKOS, ŠEIMINIŠKOS IR DARBININKIŠKOS.
Tai gražiausia ir turtingiausia eilių knyga lietuvių kalboje.

KAINA TIK $1.00.
Audimo apdarais $1.25.

Kiekvienas turėtų papuošti savo knygyną minėta knyga. Kiekvienas nusipirkęs tą knygą pasidžiaugs. Pinigus geriausia siųst "Money Orderiu". Popierinius galima siųsti tiesiog paprastam konverte, bet reikia aiškiai užrašyt savo ir "Keleivio" adresą ir nepamiršt prilipint už 2c. markę.

"KELEIVIS"
253 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

Pažangiejie Amerikos Lietuviai!

LIETUVOS LIAUDIS IR JAUNUOMENĖ NORI ŠVIESTIS. JŪS GALITE JIEMS TAME DAUG PADĖTI.

Švietimo tikslui yra įsteigtas ir jau 14-ti metai leidžiamas Rimtas Mokslo, Literaturos ir Visuomenės Mėnesinis Iliustruotas žurnalas **KULTURA.**

"KULTURĄ" REDAGUOJA GARBĖS PROFESORIUS P. LEONAS. Bendradarbiauja įžymiausieji Lietuvos mokslininkai, rašytojai, veikėjai, todėl "Kulturos" turinys yra rimtas, įdomus ir naudingas.

Pažangieji amerikiečiai—išrašykite savo giminėms ir pažįstamiems Lietuvoje 1937 m. žurnalą "KULTURĄ" arba IŠSIRAŠYKITE JĮ PATYS, nes "KULTUROJ" rasite daug raštų, kurie įdomųs perskaityti ir Amerikoje gyvenantiems.

Be to, "KULTUROS" žurnalas 1937 m. duoda savo pilnai užsimokėjusiems skaitytojams nepaprastai vertingą dovaną—dailiai iliustruotą, įdomų įžymiojo anglų rašytojo B. SHAW Romaną **"Juoda Mergaitė Jieško Dievo."**

"KULTUROS" metinė kaina nepaprastai pigi: **Lietuvoje metams tik 16 litų, pusmečiui 8 litai. Amerikoje metams $4; pusei metų $2.**

Adresas:
ŽURNALAS "KULTURA"
ŠIAULIAI, Tilžės gat. 153, Lithuania.

Vietinės Žinios

DIDŽIAUSIOS MINIOS MAYNARDO PIKNIKE.

Amerikos Lietuvių Kongreso šventė sutraukė 2,500 automobilių.

Šį panedėlį Maynarde buvo Amerikos Lietuvių Kongreso Massachusetts skyriaus piknikas, kuriuo tikrai galima pasidžiaugti. Oras pasitaikė labai gražus ir žmonių privažiavo nepaprastai daug. Automobilių priskaityta apie 2,500. Be to, buvo keliolika didelių busų.. Žmonių buvo apie 7,000 ir rengėjams liks gražaus pelno, kuris skiriamas demokratijos reikalams.

Svečių buvo iš Pennsylvanijos, New Yorko, Connecticut, Rhode Island, New Hampshire ir Maine valstijų. Draugas Krapovickas iš Auburn, Me., laimėjo net ir $5.00 dovaną.

Kalbėtojų atsirado daugiau, negu iš kalno rengėjų buvo tikėtasi. Pasitaikė laimė, kad iš New Yorko buvo atvykęs su savo žmona adv. Kl. Jurgelionis, dabartinis "Tėvynės" redaktorius, kuris taip pat buvo pakviestas prie mikrofono ir pasakė įdomią kalbą daugtukstantinei publikai. Adv. Jurgelionis da pirmu kartu Bostono apylinkėje kalbėjo, todėl publika labai džiaugėsi kad turėjo progos jį pamatyti ir išgirsti. Ypač patenkinti buvo SLA. nariai, kurių čia buvo šimtai.

Adv. Jurgelionis lankėsi čia pas adv. Bagočių SLA. reikalais. Jiedu organizuoja SLA. vajų.

Po adv. Jurgelionio kalbėjo adv. Bagočius, SLA. prezidentas, Kaip ir visada, jis pasakė gerą prakalbą ir publika jam gausiai plojo.

Vėliaus kalbėjo Gasparas, tik šiomis dienomis sugryžęs iš Ispanijos vidaus karo laukų karžygis. Jis yra sunkiai sužeistas, sprogstančioji fašistų kulipka perėjusi jam per veidą. Po jo kalbos publika sumetė Ispanijos demokratijos gynėjams $31.13 aukų (pinigai pas Igną Kubiliuną).

Kalbėjo taip pat pora kalbėtojų nuo demokratų partijos, abudu new dealeriai, vienas iš jų kongresmanas Casey; ant pat pabaigos kalbėjo Otis Hood, komunistų organizacijos sekretorius.

Po prakalbų sekė gražuolių kontestas. Merginų užsiregistravusių buvo apie 40, bet ne visos dalyvavo. Į teisėjus buvo paskirti žmonės iš kitų valstijų, kad butų bešališki. Jie turėjo nuspręsti, kuriai gražuolei publika daugiausia plojo. Mergaitės buvo visos gražios, bet tik viena buvo renkama. Išrinkta p-lė Felicija Visockaitė iš Dorchesterio, kuriai paskui buvo įteikta Torah kompanijos padovanota graži taurė. Ant taurės įgraviruota: "Labor Day, 1938. American Lithuanian Congress Star for New England. Presented by Torah Company."

Beveik lygiomis su p-le Visockaite išėjo ir p-lė Irena Zablauskaitė iš Providence, R. I. Teisėjai sakė, kad jai taip pat reikėtų taurę duoti, bet kadangi tik viena Žvaigždė buvo renkama, tai ir taurė buvo tiktai viena.

Gražuolių kontestui pasibaigus turėjo dainuoti chorai; bet kadangi dainininkai da ne visi buvo prie pagrindų susirinkę, tai pradėta dovanų traukimas. Pirmutinę dovaną, $50.00 grynais pinigais, ištraukė Balkus. Antra dovana buvo $25.00, trečia $15.00, ir 12 dovanų po $5.00.

Visi laimėjusieji dovanas buvo kviečiami tuojaus ateiti prie pagrindų ir pasiimti pinigus, bet ne visi atėjo. Todėl kas laimėtų dovanų ten pat nepasiėmė, tam drg. Grybas išmokės vėliau.

Iš southbostoniečių, $5.00 laimėjo ir V. Minkienė.

Pikniko programa užsibaigė chorų dainomis. Dainavo Worcesterio Aido choras ir South Bostono Laisvės choras. Nors piknikuose dainuot sąlygos nėra palankios, tačiau abudu chorai pasirodė šauniai ir publikai labai patiko.

Programai pasibaigus, vedėjas S. Michelsonas padėkojo Amerikos Lietuvių Kongreso vardu visiems programos dalyviams ir susirinkusiai gražiai publikai.

Publikoje matėsi daug pažangios inteligentijos ir profesionalų, tarp kurių galima paminėti D-rą Pašakarnį su šeimyna, D-rą Westą su šeimyna, D-rą Repšį su šeimyna, Rev. Kubilių su žmona, adv. Bagočių su žmona ir dukterimis ir daug, daug kitų,

Publika skirstėsi labai pikniku patenkinta. Lai gyvuoja Amerikos Lietuvių Kongresas, šukavo žmonės.

Visockių šeimynos nelaimė.

P-lė F. Visockaitė laimėjo grožio kontestą Maynarde ir gavo gražią taurę. Visi ją sveikino. Bet mažai kas žino, kad jos šeimyną slėgia didelis vargas. Jos tėvas, Petras Visockis, yra sunkiai sužeistas automobiliaus ir jau 4 mėnesiai iš lovos neatsikelia. Motina pirma dirbo robarinėj, bet dabar į darbą jau nepriima, nes esanti per sena. Šeimynoj yra 6 žmonės ir tik viena Felicija dirba restorane už nedidelį atlyginimą. Ji yra baigusi aukštesnę mokyklą ir norėtų gauti darbo kokiam nors ofise. Visockių šeimyna gyvena prie 203 Hamilton st., Dorchester, Mass.

Rugpiučio mėnesį Bostono apylinkėj turėjome 8 perkunijas, 12 dienų lietaus ir 2 labai karštas dienas. Dabar perkunijų sezonas jau beveik pasibaige.

Piliečių piknikas buvo su "triksais."

South Bostono Lietuvių Piliečių Draugija, kuri nepriklauso prie Amerikos Lietuvių Kongreso, per Labor Day turėjo savo atskirą pikniką. Žmonių buvo nedaug. Tiesa, "Poste" buvo pranešta, kad buvo "4000." Bet vienas iš rengėjų man rakė kad "galėjo buti apie 1000." Gi bešališki žmonės sako, kad "galėjo but tik apie 400."

Bet tai netiek įdomu. Daug įdomesni buvo to pikniko "triksai." Jo rengėjai paskelbė, kad pas juos kalbėsiąs adv. Bagočius, visai nesiklausę jo sutikimo ir visai jo nekvietę. Bet pamatęs savo vardą paskelbtą, adv. Bagočius vistiek nuvyko. Buvo ir daugiau kalbėtojų. Daugiausia vis politikieriai. Kai jie kalbėjo, tai garsiakalbis veikė gerai. Bet kaip tik atsistojo kalbėti adv. Bagočius, garsiakalbis tuojaus "užspringo" ir nutilo. Kažin kas jį išjungė, kad žmonės negalėtų girdėti pažangios kalbėtojo kalbos. Adv. Bagočius tuomet pasišoko ant stalo ir sako: "Jųs girdėsite mano balsą ir be to garsiakalbio." Žmonės smarkiai suplojo delnais. Kalbėtojas ėmė rėžti prakalbą. Tuomet staiga ir vėl "atgijo" garsiakalbis. Ir "atgijęs" pradėjo kažin kaip plerpti, trukdydamas kalbėtojui kalbą. Tuomet adv. Bagočius atsisuko į garsiakalbio operatorius ir sušuko angliškai: "Sustabdykit šitą triukšmą, o jei ne, tai kaip matot aš tą jusų garsiakalbį nutrauksiu ir iš jo liks tik šipuliai!" Garsiakalbis tuoj nutilo ir adv. Bagočius užbaigė prakalbą. Žmonės smarkiai jam plojo, nors nelabai daug jų ten ir buvo.

Dabar klausimas, kas buvo tų "triksų" vyriausis "inžinierius." Tą turėtų ištirti pati Piliečių Draugija, nes šitokie nekulturingi šposai garbės jai nedaro. Pastaruoju laiku toj draugijoj privisо fašistiškų chuliganų, kurie pradeda net ir smurtą vartoti prieš pažangiuosius lietuvius. Anądien jie užpuolė Kavaliauską, kuris buvo nunešęs Maynardo pikniko skelbimų į Lietuvių Salę, sudraskė plakatus ir suplėšė tam žmogui rankovę. Draugija turėtų apsižiurėti, kad jos pastogėj tokiems chuliganams prieglaudos nebutų. **Pilietis.**

Lankėsi p. Ona Kubilienė.

Pereitą sąvaitę "Keleivio" redakciją aplankė p. Ona Kubilienė, plačiai žinoma artistė dainininkė. Paskutiniais metais ji darbuojasi New Yorke tarp amerikiečių ir šiomis dienomis buvo atvykusi į Bostoną atostogas praleisti. Ji gerai išrodo ir pilna energijos.

Viešnia iš Brooklyno.

Keliolika metų atgal So. Bostone tarp socialistų darbavosi drg. Griškus, veiklus ir simpatiškas vyras. Pereitą sąvaitę "Keleivio" redakcijon atsilankė graži jauna panelė ir sako atvežusi daug labų dienų nuo savo tėvelio iš Brooklyno. Pasirodo, kad ji yra to paties draugo Griškaus duktė — Miss Tillie Grish. Nors Amerikoj gimusi ir augusi, ji labai gražiai kalba lietuviškai, ir ji taip pat draugiška ir simpatinga, kaip jos tėvelis. Su ja malonu kalbėtis. Ji buvo atsilankiusi pas mus su Mrs. Dalba.

Suėmė siuvėjų unijos organizatorę.

Moteriškų rubų siuvėjų streikas Bostone nesibaigia. Unija nusistačiusi priversti visas "open shop" siuvyklas pripažinti uniją ir neunijistams uždaryti dirbtuvių duris. Šiame unijos vajuje vartojama jau kitokia taktika, negu iki šiol. Unijos pikietai ima iš karto tik po vieną dirbtuvę ir apstoję ją nieko neįleidžia į vidų, iki savininkai nepasirašo su unija sutarties. Tuomet imama kita dirbtuvė nagan. Bet šitą unijos kovą labai trukdo policija. Ji areštuoja pikietus, sakydama, kad jie trukdą gatvių judėjimą. Pereitą sąvaitę buvo areštuota vietinė unijos organizatorė ir švietimo direktorė p-lė Winnie Pineo. Ją kaltina "kurstymu prie riaušių." Užstačius $200 kaucijos, ją paleido ir ji vėl sugryžo darbuotis tarp pikietų ant Kneeland streeto. Tai buvo jau 73-čias areštas nuo to laiko, kai prasidėjo šis streikas.

Kodėl LDD. vainikas nebuvo paminėtas.

Aprašant draugų N. Janušką dukters laidotuves, buvo paminėti asmenys ir organizacijos, aukavusios gėlių laidotuvėms. Bet per zecerio neapsižiurėjimą buvo išleistas Lietuvių Darbininkų Draugijos vardas, kuri taip pat aukavo gražų vainiką.

Namas Parsiduoda.

Kampinis muro namas, 1810--1816 Dorchester ave., keturios šeimynos po $25.00 randos ir 3 štorai tinkami visokiam bizniui arba saliunui. Kaina labai žema. Savininka galima matyt 15 Lafield street, Dorchester, Mass. (8)

Specialis susirinkimas.

Lietuvių Žinyčios narių **susirinkimas** įvyks, nedėlioje, rugsėjo 11 d., 11:00 val. ryte. Visi nariai butinai dalyvaukite.

Lietuvių M. Žinyčios
Valdyba.

GRAŽIAUSIS NAMAS
DORCHESTERY PARSIDUODA.
Naujos mados su visais įtaisymais, trijų šeimynų, 15 ruimų, randos po $33.00. Yra Extra lotas, galima statyt samą ir šešių karų garadžius. Savininką galima matyt ant trečio aukšto. 15 LAFIELD ST., DORCHESTER, MASS.

Išsirandavoja 5 Ruimai.
Su visais naujoviškais įrengimais. Klaust bile laiku. 21 Raven st., Dorchester, Mass. arti Columbia Station. Tel. COL 8093. (6

Martin Walulis
FURRIER
PASIUVAM KAILINIUS, KOTUS, KEIPUS, MAFFIE.
Pigiau negu pirktumėt mieste. Priimam priežiurai (storage) už 2 nuošimčiu nuo daiktų vertės.
1854 DORCHESTER AVE., Arti Ashmont Stoties
DORCHESTER, MASS.
Tel. TALbot 5208.

CASPER'S BEAUTY SALON
83 L STREET, arti 4-th Street, SOUTH BOSTON, MASS.
Tel. SOU 4645

A. J. NAMAKSY
Real Estate & Insurance
414 W. BROADWAY, SOUTH BOSTON, MASS.
Office Tel. So. Boston 0948.
RES. 251 CHESTNUT AVE., Jamaica Plain, Mass.
Res. Tel. Jamaica 1028-M.

LIETUVIŠKA
APTIEKA
SO. BOSTONE
HENRY CABIT
Reg. Pharm.
100 Dorchester Street
SO. BOSTON, MASS.

Jums Reikalingas Automobilis!
Bet jųs pirmiausiai Apžiurėkit
FORDĄ.
Šįmet Fordas žymiai pagerintas: platesnis ir ilgesnis. Eina iki 27 mylių ant 1 galiono gązolino. Sutaupysi daug pinigų. Jei turi seną karą, mes duosim gerą kainą. Atvažiuok pas mus ir klausk J. PETERSONO. Galiu suseivint jums nemažą nuošimtį. Parduodame FORDUS ir LINCOLN-ZEPHYRUS — naujus ir pavartotus, ir daugybę kitokių pavartotų karų turime.
HAYWARD MOTORS, Inc.
1019 Commonwealth Av.
BOSTON.
Tel. STAdium 3400.

Tel. TRObridge 6330
Dr. John Repshis
(REPSYS)
LIETUVIS GYDYTOJAS
Valandos: 2-4 ir 6-8
Nedėliomis ir Šventadieniais nuo 10 iki 12 ryto.
278 HARVARD STREET
kamp. Inman st. arti Central sky.
CAMBRIDGE, MASS.

Telefonas 21324
MEDICINOS DAKTARAS
C. J. MIKOLAITIS
Valandos: nuo 2 iki 4 po pietų, nuo 7 iki 8 vakare.
107 SUMMER STREET, LAWRENCE, MASS.

Tel. 28624 Gyv. 31132
Dr. Joseph A. Gaidis
OPTOMETRISTAS
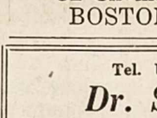
Valandos: 9 iki 12 nuo 2 iki 5, nuo 7 iki 9. Seredom 9 iki 12 ir susitarus.
AKIŲ DAKTARAS
Ištaiso defektuotas akis ir tinkamu laiku sugrąžinu šviesą. Išegzaminuoju ir priskiriu akinius.
114 Summer Street,
LAWRENCE, MASS.

DR. G. L. KILLORY
60 SCOLLAY SQUARE, Room 22
BOSTON. Telef. Lafayette 2371
arba Somerset 2044-J
SPECIALISTAS KRAUJO INKSTŲ IR NERVŲ LIGŲ.
Val. nuo 9 ryt. iki 7 vak. kasdien.
Nedėliom, nuo 10 ryto iki 1.

LIETUVYS
OPTOMETRISTAS
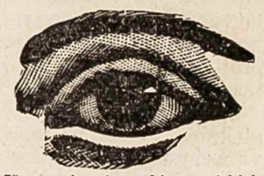
Išegzaminuoju akis, priskiriu akinius, kreivas akis atitiesinu ir abblyopiškose (aklose) akyse sugrąžinu šviesą tinkamu laiku.
J. L. PAŠAKARNIS, O. D.
447 Broadway, So. Boston, Mass.

MEDICINOS DAKTARAS
H. M. LANDAU
Specialistas Venerišky ir Kraujo Ligų.
MODERNIŠKAI GYDO.
32 Chambers Street,
BOSTON, MASS.

Tel. University 9466
Dr. Susan Glodienes-Curry
LIETUVĖ DENTISTĖ
VALANDOS: 9-6 ir 7-9.
678 Massachusetts Ave.,
(PRIE CENTRAL SKVĖRO)
CAMBRIDGE, MASS.

LITHUANIAN FURNITURE CO.

APDRAUSTI PERKRAUSTYTOJAI.
(Insured Movers)
Perkraustom čia pat ir į tolimas vietas.
Saugi priežiura, kaina prieinama.
326 BROADWAY,
SO. BOSTON, MASS.
Tel. SOUth Boston 4618

NORINT PIRKT AR PARDUOT NAMUS ARBA INSIURINT GERIAUSIA PAS
Edw. L. Hopkins
362 W. BROADWAY
SOUTH BOSTONE

BAY VIEW MOTOR SERVICE
Telephone
So. Boston
1058
STUDEBAKER AUTOMOBILIŲ IR TROKŲ AGENTURA.
Kainos Stebėtinai Pigios.
Dideli pagerinimai ir Hydraulic Brekais.
Taipgi taisome Automobilius ir Trokus visokių išdirbysčių.
Peter Trečiokas ir Joe Kapočiunas — savininkai.
Taisymo ir demonstravimo vieta:
1 HAMLIN STREET
Kamp. East Eighth St.
SO. BOSTON, MASS.

GEO. C. STUKAS
FOTOGRAFAS
DARO Portretų, Vestuvių, Grupi Paveikslus.
PADIDINA IR INFREMUOJA Paveikslai Aukštos Rušies.
453 Broadway,
SOUTH BOSTON, MASS.
Tel. SOU 2029

NORWOODE STUDIA
681 WASHINGTON STREET
NORWOOD, MASS.

ANTRAS METINIS
DIDELIS BALIUS
Rengia Stepono Dariaus Postas No. 317, Amerikos Legiono Moterų Auxiliary,
Subatoj, SEPTEMBER 10 D., 1938 M.,
LIETUVIŲ SALĖJ, E ir Silver sts., SO. BOSTONE
GERA ORKESTRA. — Bus gėrimų ir valgių.
Pradžia 7:30 vakare. Įžanga 25c.
Visus kviečia dalyvaut RENGĖJAI.

28 METAI PATYRIMO
KUOMET TAU BUS REIKALINGAS LAIKRODIS, ŽIEDAS, LENCIUGĖLIS
arba kitokie auksiniai, sidabriniai daiktai, tai
VISUPIRMA UŽEIK PAS MUS.
Užlaikom geriausius Waltham, Elgin, Hamilton, Bulova. Vėliausios mados, didelis pasirinkimas.
Šliubinių Žiedų, Engeidžment Deimantų, Vestuvių ir Gimimo dienos dovanų pasirinkimas.
Geriausių kompanijų RADIOS, SKALBIAMŲ MAŠINŲ, FRIGIDAIRE Šaldytuvai, Namų apvalymui Mašinos, Aliejiniai PEČIAI.
PATAISOME Laikrodžius, Žiedus, Akinius. Perdirbam į vėliausios mados pigiai ir gerai. Duodam lengvais numokėjimais.
Roland Ketvirtis — Laikrodžių, žiedų ir akinių taisymo ekspertas.
Edmund Ketvirtis — Elektrikos suvedimo, Aliejinių Pečių įdėjimo ir pataisymo ekspertas.
ROLAND KETVIRTIS & CO.
322 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.
Tel. SOUth Boston 4649

PICKWICK ALE
Vyrai, kurie žino Elių, pasirenka PICKWICK kaipo pastovų Elių, kuris ir turi buti tokis!

Iš Krano
PARODYK Į TĄ KRANĄ
Bonkomis
(12 ancų ir Pilnom Kvortom)
UNITED BREWERS INDUSTRIAL FOUNDATION MEMBER
Brewed by HAFFENREFFER & CO., INC., Boston, Mass., BREWERS SINCE 1870.